

Godkendelse
Efter husdyrbruglovens § 16a
Ronæsvej 21, 5960, Marstal

Afgjort den 7. november 2022

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Bent Nissen Ronæsvej 21 5960 Marstal Tlf. 21 43 09 32 solgaarden@adslhome.dk
Husdyrbrugets navn og adresse	Ronæsvej 21 5960 Marstal
Ejer af ejendommen	Bent Nissen
Ejendomsnummer	4920001597
Matrikelnummer	2d Gudsgave, Marstal
Virksomhedens art	Kvægbrug
CHR-nummer	66665
CVR-nummer	18406942
P-nummer	
Virksomhedstype	Kvægproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission på mellem 750 og 3.500 kg NH ₃ -N pr. år
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Miljø og Teknik Natur og Miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	226.681
Godkendt produktionsareal	3.024 m ²
Journal nr.	22/8323
Øvrige afgørelser	Byggetilladelse og udledningstilladelse
Konsulent	Velas I/S, Søren Boe Rasmussen

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Bent Nissen
Ronæsvej 21
5960 Marstal
solgaarden@adslhome.dk

Miljø og Teknik
Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf. 62 23 34 00

Svendborg Kommune meddeler hermed godkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 a, stk. 1. til husdyrbruget på Ronæsvej 21, 5960 Marstal.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse første gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler godkendelsen på baggrund de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 7. november 2022

Godkendt: Lene Juncher Lind
Biolog

Annonceret på Svendborg Kommunes hjemmeside den 8. november 2022.

Annonceret på Ærø Kommunes hjemmeside den 8. november 2022.

Klagefristen udløber den 6. december 2022.

Søgsmålsfristen udløber den 8. maj 2023

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

Resumé

Bent Nissen har søgt Ærø kommune om miljøgodkendelse til kvægbruget på Ronæsvej 21, 5960 Marstal. Der søges om at udvide produktionsarealet med 668 m² fra et eksisterende produktionsareal på 2.356 m² til et produktionsareal på 3.024 m², og at etablere en gyllebeholder på i alt 2.500m³.

Udvidelsen af produktionsarealet foretages i en ny stald, der bygges mod sydøst i direkte forlængelse af en eksisterende stald, og den nye gyllebeholder placeres sydøst for den eksisterende gyllebeholder.

Den nye stald opføres så den bliver lige så bred, høj og med samme taghældning, som den eksisterende stald, og så bliver den 23 meter lang. Tilbygningen etableres også med de samme farver og materialevalg eller tilsvarende den eksisterende bygning.

Gyllebeholderen vil have en diameter på 28,5m og en højde på 3 m over terræn.

De nye bygninger etableres i direkte tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, og vil ikke påvirke det omkringliggende landskab væsentligt.

Det er samtidig vurderet, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af de omkringboende i forhold til lugt, støj, støv, lys, transport og rystelser.

Husdyrlovens grænseværdier for afsætning af ammoniak til naturområder er overholdt. Det er samtidig vurderet, at der ikke vil være nogen påvirkning af internationale beskyttelsesområder og særligt beskyttede arter (bilag IV-arter).

Endelig opfylder husdyrbruget kravene til anvendelse af den bedste anvendelige teknologi (BAT) både i forhold til emissionen af ammoniak og driften af husdyrbruget.

Samlet er det konkluderet, at det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Resumé	4
Indholdsfortegnelse	5
Indledning	7
Svendborg Kommunes afgørelse	7
<i>Lovgrundlag</i>	7
<i>Afgørelse med vilkår</i>	8
<i>Generelle forhold</i>	12
<i>Retsbeskyttelse</i>	13
<i>Klagevejledning</i>	13
<i>Søgsmål</i>	14
<i>Vurdering af miljøkonsekvensrapport</i>	16
<i>Ejendomsforhold</i>	17
Ansøger og ejerforhold.....	17
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.	17
Biaktiviteter	17
<i>Placering</i>	18
Husdyrbrugets beliggenhed.....	18
Alternativer.....	19
Erhvervsmæssig nødvendighed	19
Afstandskrav.....	20
Beskyttelseslinjer og Planmæssige forhold.....	22
Tilknytning til eksisterende byggeri.....	22
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.....	22
Fastsættelse af vilkår til husdyrbrugets placering	25
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	27
Produktionsareal	27
Drift af staldanlæg	28
Rengøring	29
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg</i>	30
Ammoniakdeposition til naturområder	30
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter).....	35
Lugt	36
Støj.....	38

Rystelser	46
Transport	47
Støv	48
Lys	48
Skadedyr	50
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	50
Energi- og Ressourceforbrug	54
Affald	56
Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)	58
<i>Forebyggelse og begrænsning ved uheld</i>	58
<i>Egenkontrol - overvågning</i>	59
<i>Mangler og usikkerhed</i>	59
<i>Offentlig høring</i>	59
<i>Konklusion</i>	60
BILAG	61
Bilag 1. Ansøgers redegørelse	62
Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger	63
Bilag 3. Produktionsareal	64
Bilag 4. Ærø Kommunes tankplads-retningslinjer (februar 2017)	67
Bilag 5. Støj	69

Indledning

Svendborg Kommune har d. 30. marts 2022 modtaget en ansøgning om at udvide husdyrproduktionen på Ronæsvej 21, 5960 Marstal. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 233621. Der er søgt om et produktionsareal på 3.024 m², og at der opføres en ny stald på 668 m².

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Ærø Kommune. Det betyder, at Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Der er tidligere meddelt følgende godkendelse efter husdyrbrugloven:

- § 12 miljøgodkendelse den 2. juni 2011

Denne nye godkendelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele. Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for tilladelsen. Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i tilladelsen. Tredje del er en samling af relevante bilag, hvor Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøkonsekvensrapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven³ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁴, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Svendborg Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Svendborg Kommunes hjemmeside i perioden fra d. 5. maj 2022 til d. 25. maj 2022. Der er ikke indgået bemærkninger i perioden.

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøgodkendelse i perioden 3. oktober 2022 til 2. november 2022 af 10 parter i sagen (omkringliggende boliger og tilstødende matrikler). Der er indkommet 1 høringssvar. Høringssvaret har ikke givet anledning til at ændre afgørelsen.

² Lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. LBK nr. 423 af 30. april 2018.

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 2225 af 27. november 2021 2020 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed husdyrbruget på Ronæsvej 21, 5960 Marstal, 2d Gudsgave, Marstal, i henhold til §16 a, stk. 1 i husdyrbrugloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, pt. Bent Nissen, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget, og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor godkendelsen er meddelt.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, ansøgers miljøkonsekvensrapport og på følgende vilkår:

Husdyrbrugets byggeri

1. Der må etableres en bygning 1b og en gyllebeholder, der skal placeres, som vist på bilag 2, og med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan / Kapacitet	Højde og taghældning
Stald 1b	668 m ²	Længde: 23 meter Bredde: 29 meter Taghældning: 24° Kiphøjde: 8 meter
Gyllebeholder	2.500m ³	Overfladeareal: 627m ² Diameter: 28,5m Højde: 3 m over terræn

2. Der skal senest 1 måned før igangsætning af byggeri sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravet til dræn er overholdt.

Landskabelige hensyn

3. Nyt byggeri skal etableres i samme eller tilsvarende materialer og farver som de eksisterende driftsbygninger, det vil sige:
 - Gyllebeholder etableres i grå betonelementer
 - Staldbygning etableres i grå strandstenselementer eller beton og røde trapezplader i gavl.

Produktionsstørrelse og staldindretning

4. Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 3.024 m². Produktionsarealet skal placeres som vist på bilag 3 og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	2.516	44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		452	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
	Flexgruppe: Alle kvæg		1.184	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg		112	Dybstrøelse
2	Flexgruppe: Alle kvæg	1.179	108	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		412	Sengestald med fast gulv
1b	Flexgruppe: Alle kvæg	668	668	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Total		4.363	3.024	

Rengøring

5. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Støj

6. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

7. Den støjende del på traktoren skal afskærmes, når der pumpes gylle fra stald 2 til beholder, og afskærmningen skal opfylde følgende krav:
- Placering må være højst én meter fra kilden.
 - Mindst ½ meter højere og bredere end kilden.
 - Materialet skal være støjdæmpende med en tyngde på mindst 10 kg/m².

Vilkåret kan bortfalde, hvis aktiviteten drives af en eldrevet pumpe.

8. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
9. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
10. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støj-dæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer

.Støv

11. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
12. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støv-reducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

13. Udendørs lyskilder ved staldbygningernes nordvestlige gavle skal indrettes så lyskeglen er nedadrettet.
14. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.
15. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr og fluer

16. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.
17. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier

18. Indretning af tanke og tankplads skal følge Ærø Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 4.
19. Ved ændringer eller nyetablering af tanke og tankpladser skal Ærø kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.
20. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieolieholdige produkter skal:
 - opbevares i et kar/beholder med minimum 15 cm opkant.
 - være overdækket
 - placeres på belægning, der er vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb.
21. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
22. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

Spildevand

23. Al vask af maskiner, redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

Energi- og ressourceforbrug

24. Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne vises ved tilsyn.

Affald

25. Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

Uheld

26. Der skal foreligge en beredskabsplan for håndtering af uheld på husdyrbruget. Placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig for husdyrbrugets ansatte.

27. Beredskabsplanen og placeringen af denne skal være kendt af husdyrbrugets ansatte

28. Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt, og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.

Generelle forhold

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Svendborg Kommune. Det er også gældende for plansiloanlæg, faste pladser med afløb til brug for kalvehytter samt fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagevand m.v. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør endvidere opmærksom på, at en afgørelse efter reglerne i husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos kommunen.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen medmindre,

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne tilladelse. Påklages tilladelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er på ca. 900 kr. for privatpersoner og ca. 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde tilladelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed **d. 6. december 2022**

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videresende klagen til behandling i Miljø- og Fødevarerklagenævnet sammen med vores

bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

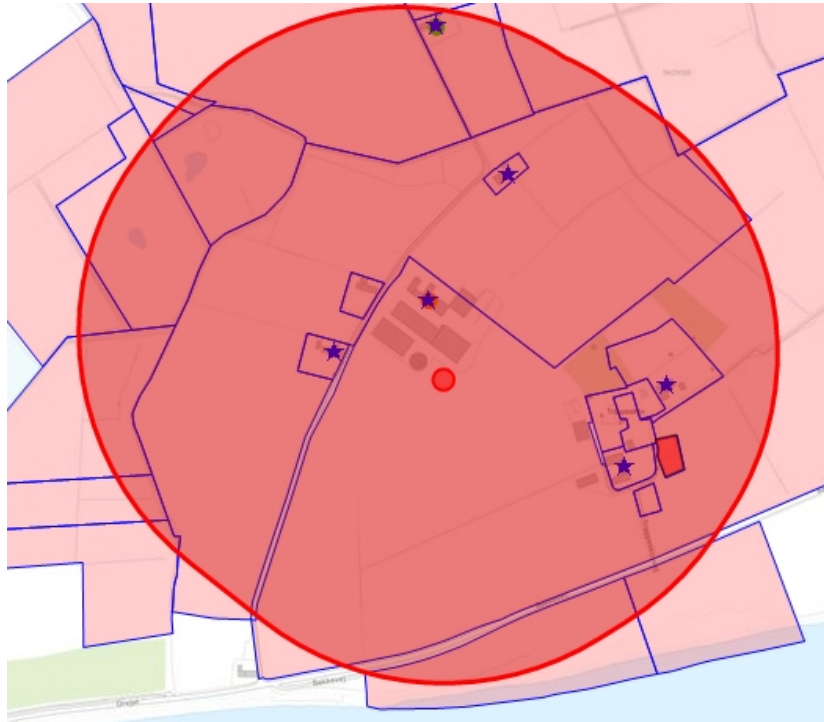
Fristen for at anlægge **søgsmål er d. 8. maj 2023.**

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

- Bent Nissen, Ronæsvej 21, 5960 Marstal, mail: solgaarden@adslhome.dk

Ejere og beboere indenfor lugtkonsekvenszone på 387 m, samt ejere af tilstødende matrikler:

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Ærø, aeroe@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Friluftsrådet, v. Christian Jensen, sydfyn@friluftstraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til Velas I/S, og Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (aeroe@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Vurdering af miljøkonsekvensrapport

Svendborg Kommune har gennemgået miljøkonsekvensrapporten og det Svendborg Kommunes vurdering, at Miljøkonsekvensrapporten indeholder tilstrækkeligt med oplysninger til at opfylde husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens oplysningskrav svarende til:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet,
 - e) Alle yderligere oplysninger omhandlet i bekendtgørelsens bilag 1 pkt. F, som er relevant for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte projekt og det berørte miljø.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at:

Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af den digitale ansøgning, der er indsendt via husdyrgodkendelse.dk og miljøkonsekvensrapporten

Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende

Punkt 1e er beskrevet fyldestgørende

Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende

Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende

Miljøkonsekvensrapporten indeholder desuden oplysninger, der redegør for påvirkningen af:

- Befolkningen og menneskers sundhed
- Biologisk mangfoldighed
- Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- Landskab, kulturarv og materielle goder
- Sårbarhed i forhold risici for ulykker mv.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i Miljøkonsekvensrapportens beskrivelser af det ansøgte og beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Ronæsvej 21, 5960 Marstal. Ansøger og ejer pt. er Bent Nissen, Ronæsvej 21, 5960 Marstal.

Bent Nissen er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med tilladelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ansøger har oplyst, at han har kvier på en anden ejendom (Færgegårdsvej 4, Kraghæs, 5960 Marstal) men, at der ikke er en teknisk-, forurenings- eller driftsmæssig samdrift, der kan begrunde, at der er tale om et fælles produktionsanlæg. Derfor er det kun husdyrbruget på Ronæsvej 21, der omfattes af denne konkrete miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgers oplysninger er korrekte, og kan konstatere, at de to ejendomme heller ikke er sammatrikuleret, og derfor omfatter denne godkendelse kun husdyrbruget på Ronæsvej 21, Marstal.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger eller kendskab til, at der skulle være biaktiviteter på ejendommen, der kræver tilladelse eller godkendelse.

Placering

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 2 km vest for Marstal på det sydøstlige Ærø. Der søges om at opføre en ny staldbygning og en ny gyllebeholder. De eksisterende og ansøgte bygninger fremgår af bilag 2 og det efterfølgende oversigtskort.

Gyllebeholderen placeres sydøst for den eksisterende gyllebeholder, og indrettes med grå betonelementer og følgende dimensioner:

- Rumfang: 2.500m³,
- Overfladeareal: 627m²
- Diameter: 28,5m
- Højde: 3 m over terræn.

Staldbygningen placeres i direkte forlængelse af den eksisterende stald. Den nye ansøgte stald har nr. 1b på nedenstående kort og den eksisterende stald har nr. 1.

Den nye staldbygning 1b jf. bilag 2 opføres i samme farve- og materialevalg og dimensioner som den eksisterende staldbygning 1, det vil sige med følgende dimensioner, og farve- og materialer:

- Længde 23 meter. Den eksisterende stald har en længde på ca. 107 meter, og det samlede staldanlæg er dermed ca. 130m.
- Bredde: 29m
- Kiphøjde: 8m

- Taghældning: 24°
- Tagplader af grå bølgeplader
- Facader af grå strandstenselementer eller beton beklædt med røde trapez-stålplader i gavl.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal fastsættes vilkår i henhold til placering, dimensioner samt materiale- og farvevalg på nyt byggeri.

Alternativer

Nulalternativ

Ansøger har i forhold til nulalternativet redegjort for, at det vil svare til den nuværende godkendte husdyrproduktion, hvor ejendommens eksisterende staldanlæg ikke kan udnyttes fuldstændigt, og hvor der ikke er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på selve ejendommen.

Svendborg Kommune er enig i, at nulalternativet vil svare til den eksisterende tilladte husdyrproduktion, hvor de primære miljøparametre medfører følgende miljøpåvirkning:

Miljøparameter	Nulalternativ	Ansøgt produktion
Ammoniak	2.901 kg N/år	3.817 kg N/år
Lugt	30.628 OU/s	39.312 OU/s
Transport	880 pr. år	1.114 pr. år

Det fremgår af godkendelsen fra 2011, at daværende husdyrlovs krav til ammoniak og lugt er overholdt. Hvis det ansøgte byggeri ikke etableres, vil den nuværende miljøpåvirkning være uændret, og der vil ikke være nogen landskabsmæssig påvirkning fra det nye byggeri.

Alternativer

Ansøger har redegjort for, at der ikke er relevante alternative placeringer for det ansøgte byggeri, idet kørerne skal have adgang til malkerobotter i den eksisterende stald, og gyllebeholderen er placeret ved siden af den eksisterende gyllebeholder. Både det eksisterende og ansøgte byggeri vil fremstå som en samlet bygningsmasse.

Svendborg Kommune er enig i, at der i forhold til det ansøgte byggeri ikke er andre relevante placeringer.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Ansøger har oplyst, at dyreholdet ønskes udvidet, hvorved den eksisterende malkekapacitet udnyttes. Samtidig fremtidssikres stalden sådan, at nye dyrevelfærdsmæssige krav kan overholdes.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der på ejendommen ikke er eksisterende staldanlæg, der kan udnyttes til udvidelsen af dyreholdet. Ansøger har bekræftet dette.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning vil byggeri, der etableres i tilknytning til eksisterende bygninger, som udgangspunkt være erhvervsmæssige nødvendige. Ansøger har vurderet, at det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt, og har en størrelse og kapacitet, der er i overensstemmelse med den ansøgte husdyrproduktion.

På baggrund af ansøgers oplysninger har Svendborg Kommune ikke fundet anledning til at ændre vurderingen af, at det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt.

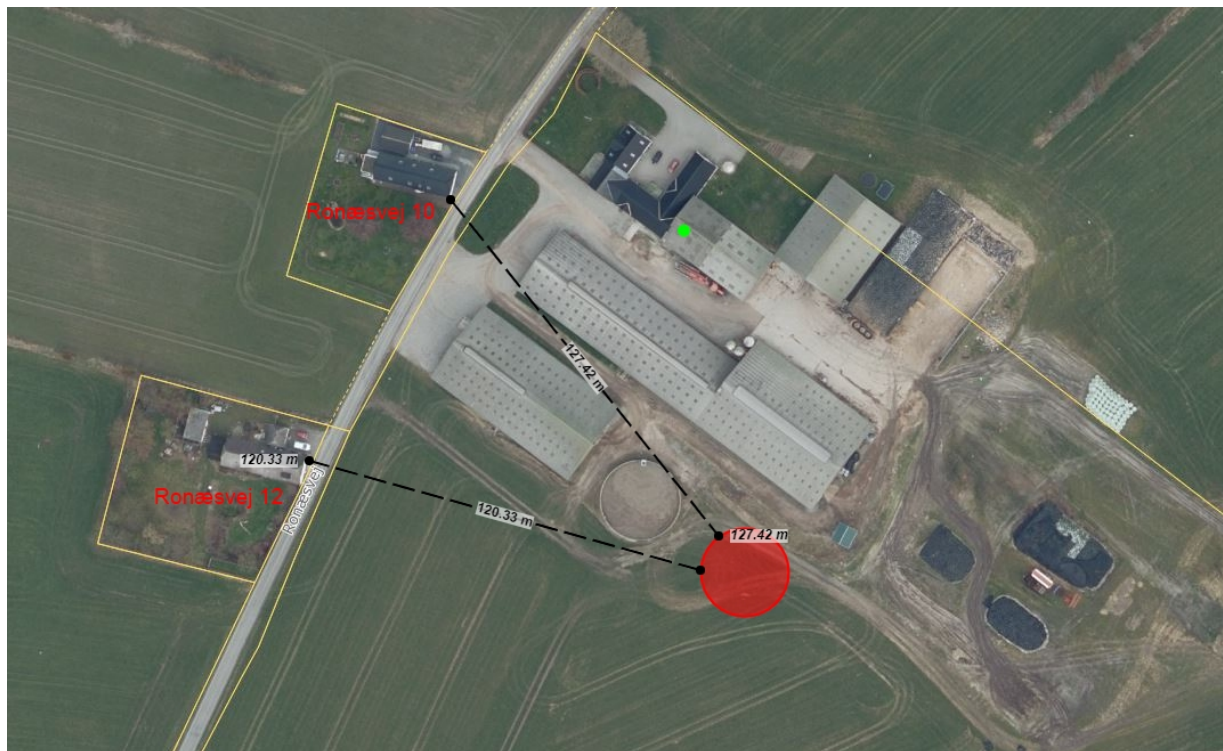
Afstandskrav

Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven.

§6

Etablering, udvidelse og ændringer af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening er ikke tilladt indenfor 50 m fra nedenstående boliger og områder.

Placering, afstand og krav fremgår af det efterfølgende oversigtskort og tabel:

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra husdyr- eller gødningsopbevaringsanlæg
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 m	1.370 m* (fremtidigt byzoneområde ved Marstal)
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	1.060 m* (lokalplan 124-1 for eksisterende bebyggelse ved Grænsevængevej)
Nabobeboelse	50 m	127 m (Ronæsvej 10) 120 m (Ronæsvej 12)

Svendborg Kommune vurderer, at de valgte udpegninger og afstande er korrekte.

Det eksisterende staldanlæg ligger tættest på de nærmeste boliger (Ronæsvej 10 og 12) mod nordvest. Der sker ingen ændringer og dermed ingen forøgede emissioner fra det eksisterende

staldanlæg, som dermed ikke omfattes af husdyrlovens afstandskrav jf. §6. Ronæsvej 10 ejes i øvrigt af ansøger.

Den nye gyllebeholder ligger tættest på de nærmeste boliger – og afstanden er henholdsvis ca. 120m og 127m, og dermed er afstanden større end 50m. Det er således Svendborg Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6.

§7

Ifølge husdyrbruglovens §7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

Der ligger ingen naturområder indenfor 10 m fra det ansøgte anlæg.

§8

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening skal overholde en række afstandskrav til f.eks. vandindvindingsanlæg, dræn mv. Afstandskravene og afstanden til de konkrete anlæg/områder fremgår af den efterfølgende tabel.

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	> 25 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	Ca. 1200 m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	254m (vandløb)*
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 m	110 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 m	90 m
7) Naboskel	30 m	40 m

* Ansøger har oplyst, at der ikke er konkret viden om dræns placering. I forbindelse med nybyggeriet vil eventuelle dræn indenfor 15 meter til den nye stald blive omlagt, så der er mindst 15 meter til den nye stald.

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt vil overholde de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 8.

Ifølge husdyrbrugloven må der ikke være permeable rør/dræn indenfor 15 meter af projektet. Ifølge ansøgers oplysninger omkring drænføring, så vil eventuelle dræn omlægges, så afstandskravet på 15 meter overholdes til den planlagte nye stald.

Svendborg Kommune har ikke – ud over ansøgers oplysninger - konkret viden om placering af dræn i området, hvor projektet gennemføres. Inden et byggeri sættes i gang, skal det sikres, at afstandskravet til dræn kan overholdes, og der fastsættes vilkår herom. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at omlægning i faste rør, fjernelse af dræn i faste rør samt ændret placering sandsynligvis kræver, at der udarbejdes en tilladelse efter vandløbsloven – reguleringen af dræn må ikke gennemføres før Ærø Kommune har meddelt tilladelse efter vandløbsloven.

Beskyttelseslinjer og Planmæssige forhold

Svendborg Kommune vurderer at de ansøgte nye bygninger, ikke er placeret indenfor:

- Fredede fortidsminder
- Sø- og å-beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Strandbeskyttelseslinjen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabelige interesseområder⁶
- Grønt Danmarkskort

Husdyrbruget ligger dog i nærheden af f.eks. landskabelige interesseområder, grønt Danmarkskort mv. jf. Ærø Kommunes kommuneplan 2021 – 2033, Landskab, natur og jordbrug, kommuneplantillæg. Kommuneplanens retningslinjer er dog kun gældende for byggeri, der etableres indenfor de nævnte områder.

Tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed.

Den ansøgte staldbygning placeres i direkte forlængelse af den eksisterende stald 1, og den ansøgte gyllebeholder etableres ca. 14 m fra nærmeste staldanlæg og ca. 12m fra den eksisterende gyllebeholder. Med udgangspunkt i disse afstande er det Svendborg Kommunes vurdering, at alle bygninger vil fremstå som en samlet enhed, og at de ansøgte bygninger vil etableres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

Det ansøgte byggeri placeres indenfor landskabsområdet "Marstal Morænelandskab" jf. Ærø Kommunes kommuneplan 2021-2033.

⁶ Værdifulde landskaber, større sammenhængende landskaber

Landskabskarakteren for landskabsområdet "Marstal Morænelandskab", er i kommuneplanen beskrevet på følgende måde:

LANDSKABSKARAKTER

Marstal Morænelandskab var tidligere en ø, der kun var forbundet med det øvrige Ærø af en smal landtange syd om Gråsten Nor. Karakterområdet er kendetegnet ved et svagt til let bølget morænelandskab, hvor små til middelstore marker er inddelt af diger stedvist med levende hegn i et overvejende uregelmæssigt mønster. I områdets østlige del er flere nyere skovområder.

Bebyggelsen er koncentreret i Marstal, Ommel og Kraghnæs, men landskabet rummer også en del spredt bebyggelse i tilknytning til områdets veje. Landskabet opleves delvis præget af større tekniske anlæg, navnlig omkring Marstals bykant mod landskabet.

Karakterområdet har en sammensat landskabskarakter. Området er i lille til middel skala, men de åbne kig over havet, navnlig mod syd, tilfører landskabet en stor skala.

Området, hvor husdyrbruget placeret er i landskabskarakteranalysen vurderet på følgende måde:

Parameter	Vurdering	Betydning
Karakterstyrke	Karakteristisk	Diger og hegn fremstår i en mosaikstruktur og landskabet er præget af spredt bebyggelse
Tilstand	Middel	I størstedelen af karakterområdet fremstår de karaktergivende elementer i middel tilstand. De levende hegn er mere brudte, men strukturen af diger er dog overvejende intakt.
Sårbarhed	Ingen angivelse	Karakterområdet er generelt sårbart overfor ændringer, der kan forringe landskabets udsigter og strukturen af diger og hegn i landskabet.

På baggrund af landskabskarakteranalysen er det strategiske mål for området, hvor husdyrbruget er placeret, at det skal vedligeholdes, hvilket betyder, at ændringer i landskabet skal indpasses med størst muligt hensyn til den eksisterende landskabskarakter og landskabets karaktergivende strukturer - målet beskrives på følgende måde:

De svagt til let bølgede landbrugsarealer der omgiver Marstal har fået det strategiske mål vedligeholde. Området er vurderet karakteristisk og i middel tilstand og er i nogen grad præget af bebyggelse spredt i landskabet langs områdets veje. For området gælder, at ændringer i landskabet skal indpasses med størst muligt hensyn til den eksisterende landskabskarakter og landskabets karaktergivende strukturer.

Kystnærhedszonen

Det ansøgte byggeri er desuden placeret indenfor og omfattet af kommuneplanens retningslinje for kystnærhedszonen, hvoraf følgende retningslinjer fremgår:

2.1 Retningslinjer - Kystnærhedszonen

- A. Offentlighedens adgang til kysterne og til oplevelsen af det ærøske landskab skal sikres og udbygges.
- B. Anlæg i kystnærhedszonen skal placeres således, at de påvirker kystprofilen mindst muligt. Ærø Kommune går i dialog med de relevante myndigheder de steder, hvor den løsning der påvirker kystprofilen mindst ikke er i overensstemmelse med de generelle retningslinjer for placering af anlæg i kystnærhedszonen.
- C. I kystnærhedszonen kan der kun planlægges for anlæg i landzone, såfremt der foreligger en særlig planlægningsmæssig og/eller funktional begrundelse for kystnær lokalisering. Tilladelse efter Planlovens §35 i den kystnære zone kan endvidere kun meddeles, såfremt det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser.
At hele Ærø Kommune ligger i kystnærhedszonen anser kommunen for at være en funktional begrundelse for at tolke Planlovens bestemmelser lempeligt, for de arealer, der ikke er udpeget som Bevaringsværdigt Landskab eller Større sammenhængende landskabsområde.

Byggeri i det åbne land.

Der fremgår desuden følgende relevante bestemmelser af kommuneplanens retningslinje 6.3 for byggeri i det åbne land.

BYGGERI I DET ÅBNE LAND

- B. Byggeri i det åbne land er som udgangspunkt forbeholdt jordbrugerhvervet.
- F. Landbrugsbygninger herunder nye driftsbygninger skal så vidt muligt opføres i tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen. Hvilken afstand, der skal være mellem bygningerne for at de opleves som en helhed, vurderes i den enkelte sag. Langstrakte bygningsanlæg skal så vidt muligt undgås.

Vurdering

I forhold til placering indenfor kystnærhedszonen er det Svendborg Kommunes vurdering, at etablering af den nye staldbygning i tilknytning til det eksisterende staldanlæg ikke vil forhindre offentlighedens adgang til kysterne. Svendborg Kommune vurderer desuden, at både det eksisterende og det ansøgte byggeri vil fremstå som en samlet enhed, og at der derfor ikke vil være en større påvirkning af kystprofilen end det eksisterende byggeri.

Området, hvor det nye staldanlæg placeres, er ikke omfattet af udpegningen for bevaringsværdigt landskab eller større sammenhængende landskabsområder og i henhold til at hele Ærø er omfattet af kystnærhedszonen, vurderer Svendborg Kommune, at der dermed er en funktional begrundelse for at vurdere Planlovens bestemmelser lempeligt

I forhold til påvirkning af landskabet og etablering af byggeri i det åbne land tillægger Svendborg Kommune det betydning, at det ansøgte byggeri henholdsvis etableres i tilknytning til og i direkte forlængelse af den eksisterende stald med de samme dimensioner og materialevalg.

Tilbygningen vil forlænge den eksisterende stald 1, og der vil være tale om, at denne bygning samlet set bliver ca. 130m. Bygningskomplekset inklusive gyllebeholder, der ligger sydvest for stald 1 vil samlet være ca. 120m. Derfor er det Svendborg Kommunes vurdering, at selvom der er tale om, at et eksisterende byggeri forlænges, vil den samlede bygningsmasse fortsat fremstå som en samlet enhed. Kommuneplanens retningslinje for byggeri i det åbne land vurderes således at være efterlevet.

I henhold til ovenstående fastsættes der vilkår om, at det ansøgte byggeri skal etableres i samme farver og materialer, som det eksisterende byggeri. Det vurderes, at da der er tale om en mindre tilbygning til en eksisterende stald, som tilpasses til det eksisterende byggeri på ejendommen skal der ikke fastsættes vilkår om afskærmende beplantning.

Konklusion

Med udgangspunkt i det ansøgte byggeri og den gennemførte vurdering er det det Svendborg Kommunes vurdering, at byggeriet vil være i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for landskab og kystnærhedszonen. Desuden er hensynet til landskabets skala og karaktergivende strukturer mv. varetaget, og det konkluderes derfor, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre væsentlig påvirkning af landskabet.

Kulturhistorie

Der ligger ingen fortidsminder, fredede områder eller kulturarvsarealer nærmere end 2,3 km fra den ansøgte stald. Nærmeste fredede fortidsminde er en jættestue/stendysse 2,3 km nordøst for den ansøgte stald. Med udgangspunkt i den store afstand vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af kulturhistoriske værdier.

Rekreative områder

Nærmeste rekreative område ligger ved Egehovedskoven ved Marstal 2 km øst for den nye stald. Det rekreative område ligger i relativ stor afstand fra driftsbygningerne og det vurderes derfor, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af rekreative områder.

Geologiske værdier

Driftsbygningerne ligger udenfor geologiske beskyttelsesområder. Nærmeste geologiske beskyttelsesområde ligger 475 meter nord for de nærmeste driftsbygninger på ejendommen.

Det geologiske beskyttelsesområde ligger i relativ stor afstand fra driftsbygningerne og det vurderes derfor, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af de geologiske værdier.

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Der ligger ingen værdifulde bymiljøer eller bebyggelser i nærheden af driftsbygningerne. Der er ingen Herregårdslandskaber og nærmeste bebyggelser ligger over 1 km fra driftsbygningerne. Det vurderes, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af bymiljøer eller værdifulde bebyggelser.

Samlet konklusion

Svendborg Kommune vurderer, at med udgangspunkt i ansøgers Miljøkonsevensrapport og ovenstående supplerende vurdering vil det ansøgte byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Fastsættelse af vilkår til husdyrbrugets placering

De efterfølgende vurderinger af miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det ansøgte anlæg og placeringen af dette. I forhold til den samlede vurdering af husdyrbrugets placering fastsættes der følgende vilkår:

- Der må etableres en bygning 1b og en gyllebeholder, der skal placeres, som vist på bilag 2, og med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan / Kapacitet	Højde og taghældning
Stald 1b	668 m ²	Længde: 23 meter Bredde: 29 meter Taghældning: 24° Kiphøjde: 8 meter
Gyllebeholder	2.500m ³	Overfladeareal: 627m ² Diameter: 28,5m Højde: 3 m over terræn

- Nyt byggeri skal etableres i samme eller tilsvarende materialer og farver, som de eksisterende driftsbygninger, det vil sige:
 - Gyllebeholder etableres i grå betonelementer
 - Staldbygning etableres i grå strandstenselementer eller beton og røde trapez-plader i gavl.
- Der skal senest 1 måned før igangsætning af byggeri sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravet til dræn er overholdt.

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

De eksisterende og de nye staldbygninger jf. bilag 2 indrettes til produktion af dyr i Flex-gruppe "alle kvæg", og på følgende måde:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1.	Flexgruppe: Alle kvæg	2.516	44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		452	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
	Flexgruppe: Alle kvæg		1.184	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg		112	Dybstrøelse
2	Flexgruppe: Alle kvæg	1.179	108	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		412	Sengestald med fast gulv
1b	Flexgruppe: Alle kvæg	668	668	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
TOTAL		4.363	3.024	

Placering af produktionsarealet fremgår af bilag 3 og Miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg, er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader etablering og indretning af det ansøgte husdyrbrug. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes tilladelse.

Fastsættelse af vilkår

- Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 3.024 m². Produktionsarealet skal placeres som vist på bilag 3 og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	2.516	44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		44	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		452	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
	Flexgruppe: Alle kvæg		1.184	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg		112	Dybstrøelse
2	Flexgruppe: Alle kvæg	1.179	108	Dybstrøelse
	Flexgruppe: Alle kvæg		412	Sengestald med fast gulv
1b	Flexgruppe: Alle kvæg	668	668	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Total		4.363	3.024	

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg N/ha/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg beregnes - i det digitale ansøgningssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3321,1	496,2	3817,3
Nudrift	2726,6	174,6	2901,2
8 års-drift	2726,6	174,6	2901,2

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningssystemet beregnet til:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3321	496	3817
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3321	496	3817
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

Ansøger har i Miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at BAT-kravet er opfyldt med de staldsystemer, der forefindes i de eksisterende stalde og med et staldsystem med dybstrøelse i den nye stald. I forrige afsnit er der stillet vilkår om staldenes placering og indretning heraf med staldsystemer. Der fastsættes derfor ikke yderligere vilkår af hensyn til opfyldelse af BAT.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses og der opnås en god staldhygiejne, og der stilles vilkår herom. Dette vil bl.a. indebære, at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene / sengebåse, kalvhytter og dybstrøelsesarealer holdes tørre.

Ansøger har redegjort for, at stald og malkeanlæg rengøres. Svendborg Kommune vurderer, at den anførte rengøring umiddelbart vil sikre en god staldhygiejne.

- *Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant eller, hvor loven fastlægger det i en metode vurderes merpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8 års drift.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af ansøgers miljøkonsekvensrapport jf. bilag 1, og af kort under de enkelte beskrivelser af natur-kategoriene.

Svendborg Kommune vurderer, at der derudover ligger tre §3-beskyttede naturområder indenfor ca. 150-250 meter af husdyrbruget. Naturområderne er ikke omfattet af Husdyrbruglovens kategori 1, 2 og 3. naturområder. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal gennemføres en vurdering af husdyrbrugets eventuelle påvirkning af disse naturområder, og der er med udgangspunkt i ansøgers oplysninger gennemført en beregning af ammoniakdepositionen til disse naturområder.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder og kumulation er korrekte. I forhold til fastsættelse af ruhed er denne fastsat til skov for naturområdet rigkær. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ruheden burde fastsættes som blandet natur med lav eller middel bevoksning, og der er derfor gennemført en scenarieberegning med dette udgangspunkt. Beregningerne viser, at der vil være en mindre merbelastning (0), mens totaldepositionen er uændret i forhold til den faktiske ansøgning. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der gennemført en worst case beregning i forhold til rigkær, og accepterer dette i den aktuelle ansøgning

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Navn	Kategori	Kumulation	Ruhed Natur	Merdep. kgN/ha/år 8-årsdrift	Merdep. kgN/ha/år 8-årsdrift	Totaldep. kgN/ha/år
Rigkær	1	1	Skov	0,1	0,1	0,2
Overdrev >2,5ha	2	0	Blandet natur med lav bevoksning	0,0	0,0	0,0
Overdrev S	3	0	Blandet natur med lav bevoksning	0,1	0,1	0,3
Strandeng nordvest	§3	0	Blandet natur med lav bevoksning	0,2	0,2	1,4
Eng - nord	§3	0	Blandet natur med lav bevoksning	0,3	0,3	2,3
Eng - øst	§3	0	Blandet natur med lav bevoksning	0,5	0,5	1,7

Resultatet opnås med udgangspunkt i, at der er indregnet en ammoniak-reducerende effekt for så vidt angår:

- Anvendt staldsystem

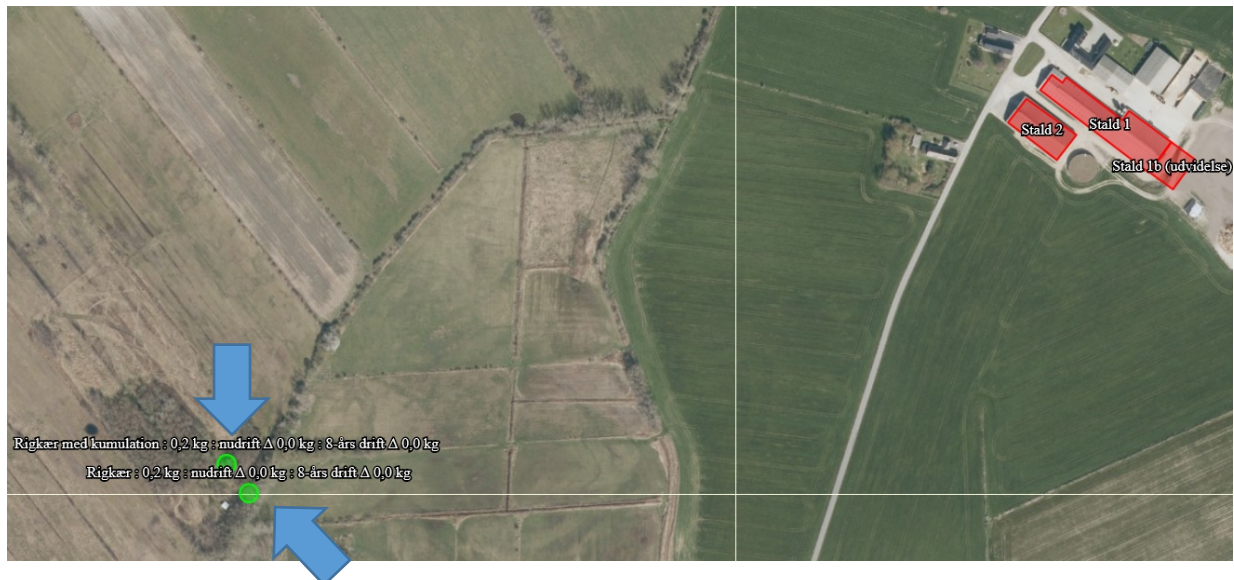
Der er i afsnittet om *Produktionsareal og Drift af anlæg* fastsat vilkår herom.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget et rigkær, som nærmeste kategori 1 naturpunkt, der er placeret ca. 675m mod sydvest – se det efterfølgende oversigtskort:

Totaldepositionen til naturområdet (Rigkær med kumulation, jf. tabellen ovenfor) er 0,2 kg/ha/år. Der er regnet med en kumulativ effekt fra et andet husdyrbrug, der er placeret Norvejen 2, 5960 Marstal.

Dermed overholdes husdyrbruglovens grænseværdi som er på 0,4 eller 0,2 (afhængig af antal husdyrbrug) kg N/ha/år, når der er indregnet kumulation fra ét husdyrbrug.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3- beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbrugloven krav til kategori 2 natur er fastsat til maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende kategori 2 naturpunkt, der er et overdrev, som ligger ca. 2,5km nordvest for husdyrbruget:

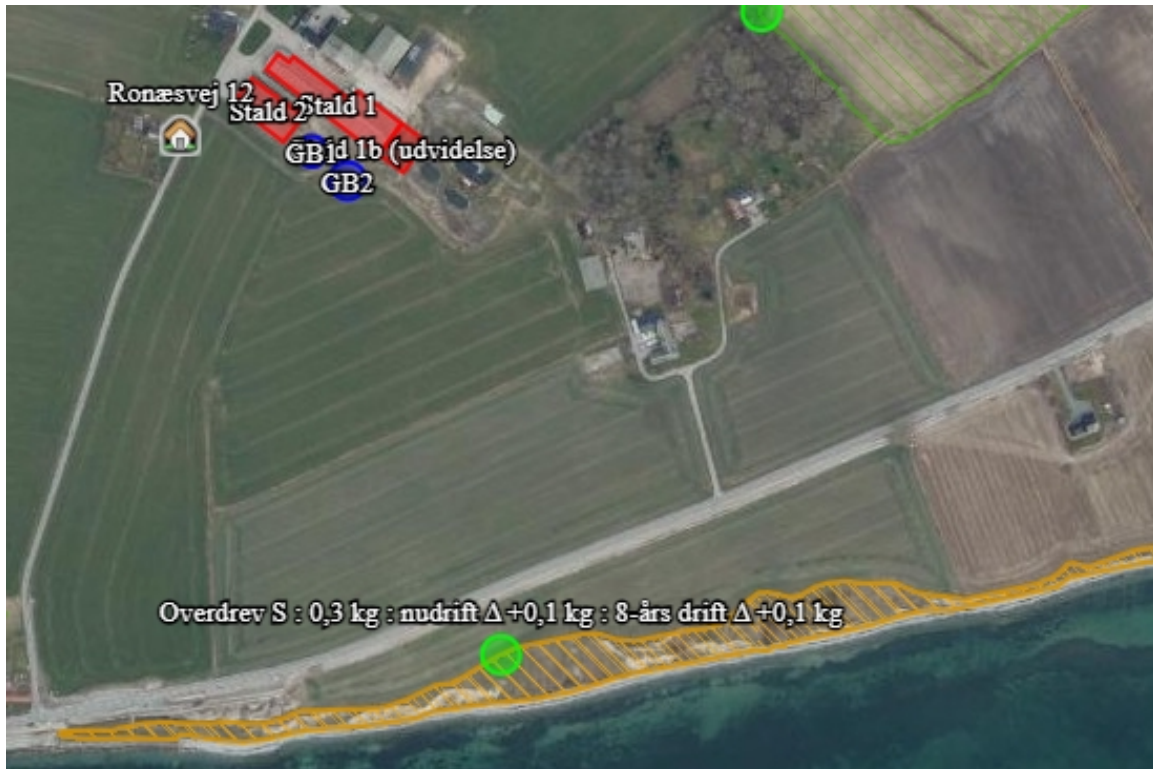
Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er i ansøgningsystemet beregnet til 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget et enkelt Kategori 3 naturpunkt (overdrev), som ligger ca. 360m syd for det ansøgte staldanlæg - se det efterfølgende oversigtskort.

Der er beregnet en merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år til det pågældende kategori 3 overdrevsområde, og kommunen kan derfor ikke stille vilkår om yderligere reduktion af depositionen.

Svendborg Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at beregne ammoniakdepositionen fra husdyrbruget til flere kategori 3 naturområder, da de alle ligger i afstande over 2,3 km fra driftsbygningerne.

Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder

Der er flere naturområder der er omfattet af den vejledende registrering af §3 natur j. naturbeskyttelsesloven. Ansøger har ikke beregnet ammoniakdeposition til disse naturområder. Svendborg Kommune har derfor beregnet ammoniakdeposition til de nærmeste af de omkringliggende §3-beskyttede områder. De er tale om 3 naturområder - to enge mod henholdsvis nord og øst og én strandeng mod nordvest- der ligger indenfor 300m fra husdyrbruget på Ronæsvej 21.

Ansøgningssystemets beregninger viser, at husdyrbruget påfører disse naturområder en maksimal merdeposition på mellem 0,2 og 0,5 kg N/ha/år set i forhold til både 8-års drift og nudrift.

Da merbelastningen er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderer Svendborg Kommune, at der ikke er risiko for, at det ansøgte projekt vil ændre tilstanden af de omkringliggende naturområder, og der stilles derfor ikke vilkår om særlige foranstaltninger, der kan reducere ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for NATURA 2000-område

Nærmeste naturområder indenfor NATURA-2000 området "Det Sydfynske Øhav", som ikke er omfattet af husdyrbruglovens natur-kategorier er to ud af de tre naturområder, der er beskrevet i forrige afsnit om §3-beskyttet natur. Det drejer sig om strandengsområdet og engområdet, der er placeret hhv. 250 meter nordvest og 150 meter nord for driftsbygningerne. I det efterfølgende uddybes vurderingen af disse to naturområder.

Eng

Husdyrbruget påvirker dette naturområde med en merbelastning på 0,3 kg N/ha/år og en totaldeposition på 2,3 kg N/ha/år

Engen ligger indenfor Natura 2000-området "Sydfynske Øhav", men er ikke en del af udpegningsgrundlaget. Der gælder derfor ikke særlige beskyttelsesregler for dette engareal udover de almindelige regler for beskyttet natur.

Engen blev besigtiget i 2015, hvor det blev vurderet, at der var tale om en natureng med dårlig naturtilstand. Engens tålegrænse vurderes derfor at være i den høje ende, af det generelle tålegrænseinterval dvs. 20-25 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen for området er 9,62 kg N/ha/år⁷ og sammenlagt med totaldepositionen påføres naturområdet et total ammoniakbelastning på 11,92kg N/ha/år. Det vil sige, at det fastsatte tålegrænseinterval for engen overholdes med en forholdsvis stor margin. Desuden er merdepositionen mindre end 1 kg N/ha/år, og som beskrevet i forrige afsnit er det Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for, at husdyrbruget vil medføre, at engens tilstand ændres.

Strandeng

Husdyrbruget påvirker dette naturområde med en merbelastning på 0,2 kg N/ha/år og en totaldeposition på 1,4 kg N/ha/år

Strandengen ligger indenfor Natura 2000-området "Sydfynske Øhav", men er ikke en del af udpegningsgrundlaget. Der gælder derfor ikke særlige beskyttelsesregler for dette strandengsareal udover de almindelige regler for beskyttet natur.

Da den seneste besigtigelse af området er fra 2002 og omfatter et meget stort naturområde, som indeholder både strandeng og rigkær, kan det ikke med sikkerhed fastslås, om der også kan være et rigkær på den del af strandengen, som findes tættest på Ronæsvej 21. Der anlægges derfor en forsigtighedsbetragtning og den generelle tålegrænse for både strandeng (30-40 kg N/ha/år) og rigkær (15-30 kg N/ha/år) inddrages.

Baggrundsbelastningen sammenlagt med totaldeposition er 11,02 kg N/ha/år og er dermed under det generelle tålegrænse niveau for både strandeng og rigkær. Desuden er merdepositionen under 1 kg N/ha/år. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en tilstandsændring af den beskyttede strandeng og eventuelle rigkær.

Konklusion

Med udgangspunkt i de beskrevne naturområder konkluderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke NATURA 2000 området.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at:

- kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.
- der ikke vil være en ammoniakdeposition, som vil medføre en tilstandsændring af de omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder (ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur)
- der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.

⁷ Ifølge Miljøportalens data N-depositon for perioden 2018-2020, DCE Aarhus Universitet

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁸ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om tilladelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse⁹.

Svendborg Kommune har kendskab til at følgende bilag IV-arter kan forekomme i lokalområdet:

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde på den sydlige del af Ærø: stor vandsalamander, spidssnudet frø og springfrø. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund i området omkring Ronæsvej 21.

Stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Den nærmest beliggende sø i området findes ca. 320 meter nordvest for det ansøgte projekt. Søen modtager en merdeposition på under 1 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at tilstanden af søen og andre søer i området ikke vil ændre sig, som følge af det ansøgte projekt. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge bilag IV-padders yngle- eller rasteområder.

Krybdyr

Jævnfør håndbog om bilag IV arter har markfirben også udbredelsesområde på den sydlige del af Ærø. Miljøstyrelsen har fundet markfirben ca. 400 m syd for Ronæsvej 21.

Markfirbenet yngler på menneskeskabte levesteder som vejskråninger, jernbaneskråninger og råstofgrave (typisk grusgrave), til mere naturlige levesteder som overdrev, heder, højmoser, strandenge, klitter og kystskrænter. Yngleområderne skal indeholde solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Disse solvendte skrånninger er altafgørende for markfirbenet. Derudover benytter markfirben linieformede terrænelementer såsom vejrabatter, skovbryn, jernbanetraceer, levende hegn, stengærder o. lign. som spredningskorridorer.

⁸ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

⁹ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Da det ansøgte projekt ikke indeholder ændringer af de ovennævnte elementer, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for markfirben ikke kan blive beskadiget eller ødelagt af det ansøgte projekt.

Plantearter

Svendborg Kommune har ikke kendskab til fund af plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Mygblomst er fundet på Ærø i 1964 og i den vestlige ende af Ærø. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan påvirke denne planteart.

Konklusion

Samlet vurderes det, at ammoniakdepositionen fra husdyrbruget ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2¹⁰.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtmission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bl.a. flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹¹.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse¹² og lokalplanlagt boligområde m.v.¹³ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegne geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹⁴ og FMK-modellen¹⁵. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

¹⁰ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, bekg nr. 2091 af 12. november 2021.

¹¹ Bekendtgørelse om anvendelse af gødning, Bekg. nr. 1142 af 10. juli 2022.

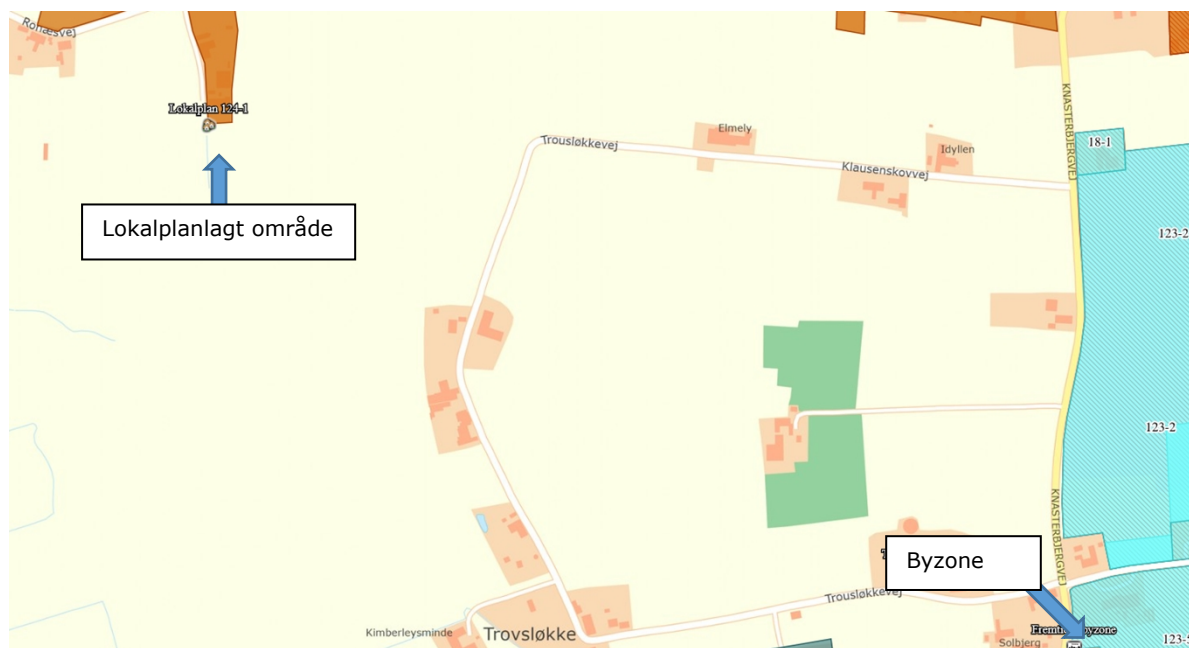
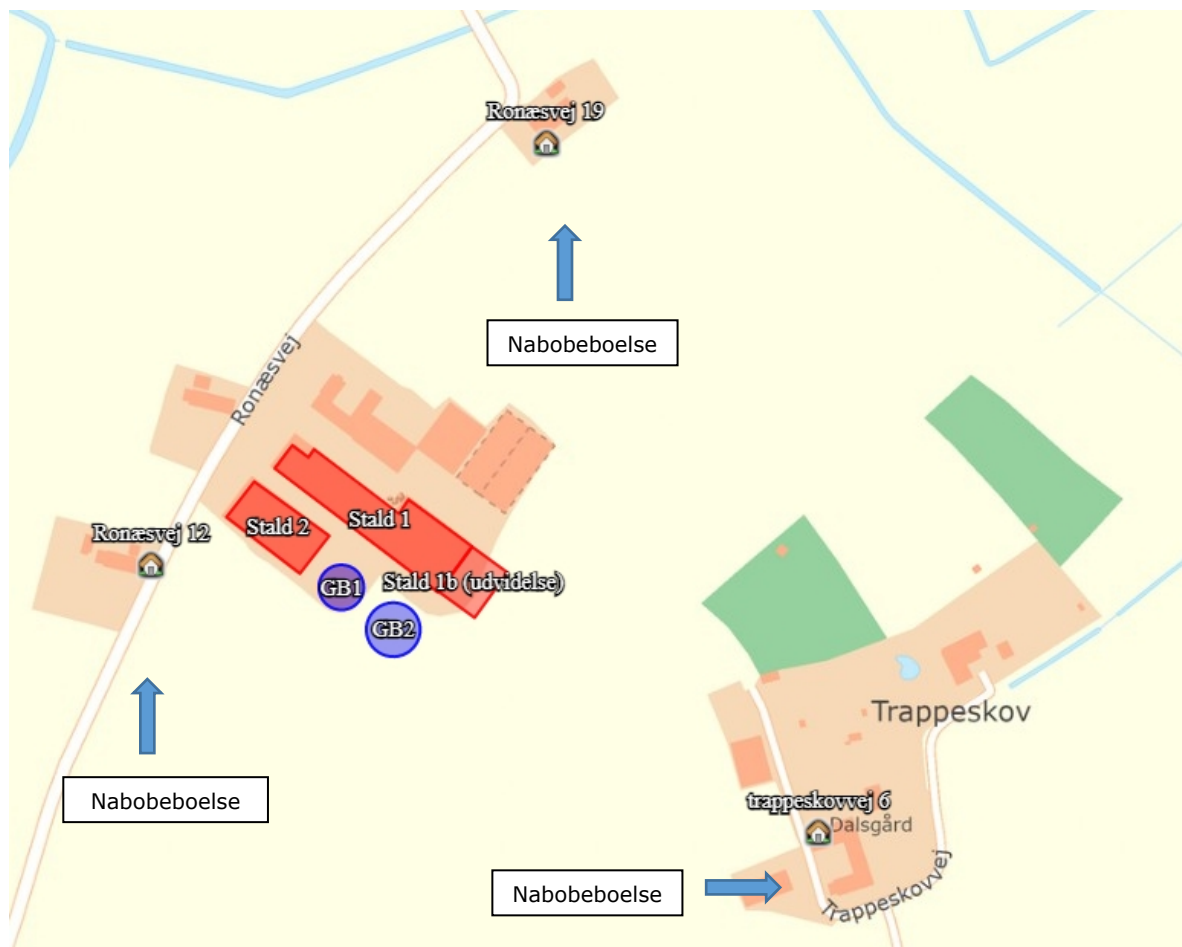
¹² Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹³ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹⁴ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹⁵ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende boliger, samlede bebyggelse og lokalplanlagte område samt byzone er beliggende. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger og områder.

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af de nærmeste nabobeboelser nabo, samlet bebyggelse/lokalplanlagte område og byzoneområde – markeret med blå pile.

Svendborg Kommune har vurderet, at de valgte udpegninger er korrekte, og har derudover indsat et beregningspunkt ved nærmeste enkeltbolig mod sydøst – Trappeskovvej 6. Ansøger ejer selv Ronæsvej 10 – og der ses derfor bort fra denne bolig i vurderingen af lugtpåvirkningen fra husdyrbruget.

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter, og resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Ronæsvej 12	0	FMK	96,8	96,8	123,2	Ja
 Ronæsvej 19	0	FMK	96,8	96,8	224,4	Ja
 trappeskovvej 6	0	FMK	96,8	96,8	277	Ja
 Lokalplan 124-1	0	NY	229	229	1079,8	Ja
 Fremtidig byzone	1	NY	345,1	379,6	1431,9	Ja

Svendborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt. Der stilles derfor ikke vilkår til begrænsning af lugt fra husdyrbruget.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bl.a., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støjimmissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkluder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkluder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 5 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Ronæsvej 21 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste lokalplanlagte område og byzone/sommerhusområde er større end 1000m. Afstanden til disse områder er så stor, at det i støj-mæssig sammenhæng kun er relevant at fastsætte støjgrænser for boliger i det åbne land.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Støjemission

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for støjemissionen ved at oplyse om støjkluder og kildernes driftstid og placering. Der er tale om følgende kilder:

- Malkning og køling m. kompressor
- Indblæsning af foder
- Fodervalsning
- Foderblanding
- Gyllepumpning fra stald til beholder
- Ensilering af majs og græs
- strømmaskine
- Transporter (afhentning af mælk, levering af foder, afhentning af dyr, gødnings- og halmtransport)

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at eldrevne støjkluder samt kilder, der er placeret indendørs, ikke vil bidrage væsentligt til den samlede støjbelastning.

Ansøger har supplerende oplyst, at gyllepumpning fra stald 1 til beholder nu foregår med en eldrevet pumpe, og denne kilde indgår derfor ikke i den efterfølgende vurdering af støjbelastningen. Det er derudover Svendborg Kommunes vurdering, at følgende kilder kan betragtes som indendørs støjkluder:

- Strømmaskine
- Malkerobot
- Fodervelse

Strømmaskinen og fodervelse anvendes i selve staldanlægget. Selvom der er tale om en åben stald, er det Svendborg Kommunes vurdering, at der er tale om maskiner med et mindre støjbidrag, som yderligere reduceres af staldanlæggets sider. Malkeroboter anvendes indendørs i malkerummet. Kompressor til malkekøling er placeret i malkerum. De nævnte kilder vil ikke indgå i den videre vurdering af støjbelastningen i omgivelserne. Ensilering af majs og græs skal som støjkilde forstås, som transporter med snittet majs og græs, som læsses af i plansiloer. Transporterne foregår med traktor i afgrænsede perioder af året.

Placeringen af kilderne fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

Intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i den konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transportere, der kører til og fra ejendommen med mælk, dyr, gylle, foder mv.. I hverdage kan der i gennemsnit forventes ca. 1 transport pr. døgn – mens der ved gylleudkørsel i foråret/efterår kan forekomme ca. 28 transportere i perioden fra ca. 07.00-20.00, svarende til, at der køres ca. 2 læs i timen. Udbringning af gylle fra gyllebeholderen på Færggårdsvej 4 køres direkte ud på markerne, og indgår ikke i vurderingen af støjpåvirkningen ved gylletransport. Flytning af gylle fra Ronæsvej 21 til eksterne gyllebeholdere sker løbende og indgår i opgørelsen over de daglige transportere. Den interne transportrute for gylle-transportere er placeret mellem stalld 1 og 2.

Hjemkørsel af ensilage vil tilsvarende forekomme i efteråret med op til 80 transportere i døgnet fordelt sådan, at græs og majsensilage hjemkøres over henholdsvis ca. 4 og 3 dage i perioderne fra ca. 8.00-16.00 for græs og ca. 07.00-21.00 for majs. Den interne transportrute for kørsel med ensilage er placeret mellem stalld 1 og husdyrbrugets øvrige bygninger, der er placeret mod nord. Ensilage læsses af på plansiloerne.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdage vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget.

I perioden med udbringning af gylle og hjemkørsel af ensilage/korn kan den interne transport sandsynligvis give anledning til et mindre støjbidrag. Transporterne vil foregå omkring plansiloer og gyllebeholderne. Driftsbygningerne og bygningen tæt ved boligen mod sydøst vil afskærme én eller begge aktiviteter, der vedrører gyllekørsel og hjemkørsel af ensilage. Sammenholdt med, at der er tale om en forholdsvis begrænset periode i forår og efterår og, at gyllekørsel og hjemkørsel af ensilage ikke forekommer i samme periode, vurderer Svendborg Kommune, at støjbidraget fra sæsonbetinget intern transport er uden betydning for den samlede

støjpåvirkning, og den interne transport udelades derfor af den efterfølgende vurdering af støjbelastningen i omgivelserne.

Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹⁶ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. For husdyrbruget på Ronæsvej 21 flyttes der dyr 6 gange om året. Afstanden mellem nærmeste staldanlæg og nærmeste bolig er ca. 50m. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der normalt ikke vil forekomme væsentlig støj fra kvæg heller ikke selvom der transporteres dyr til og fra ejendommen. Da nærmeste bolig ligger forholdsvis tæt på staldanlægget vurderer Svendborg Kommune dog, at der skal fastsættes et generelt vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Støj-immission

Med udgangspunkt i de væsentligste støjkloder, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en orienterende beregning af støjbelastningen i de punkter, der fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

¹⁶ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk)

Ronæsvej 10 ejes af ansøger selv. I henhold til klagenævnets retspraksis¹⁷ tillægges ejerskabet betydning, og denne bolig indgår ikke i den efterfølgende vurdering af støjbelastningen i omgivelserne.

Beregningen er gennemført med Svendborg Kommunes støjberegningsværktøj, der er udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro, som akkrediteret støjrådgiver. Beregningen anvender den fælles nordiske beregningsmetode og tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledninger for beregning af støj¹⁸.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte beregning af anlæggets støjbelastning i omgivelserne kan sidestilles med en orienterende støjmåling. Beregningen kan derfor udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og Miljøstyrelsens gældende vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes.

¹⁷ [Afgørelse | Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](#)

¹⁸ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og vejledning nr. 5/1993

Beregningsforudsætninger fremgår af vedlagte bilag 5 og resultatet af den gennemførte beregning fremgår af den efterfølgende tabel:

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Ronæsvej 12	57 (62)	32 (37)	20 (25)
R2	Ronæsvej 19	17 (22)	17 (22)	17 (22)
R3	Trappeskovvej 6	38 (43)	35 (40)	18 (23)

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades - skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser. Tal i parentes angiver beregningsresultatet plus usikkerheden – tal markeret med rød angiver, at støjgrænsen med stor sandsynlighed ikke overholdes.

Det fremgår af beregningerne, at støjgrænserne med stor sandsynlighed overholdes i aften- og natperioden. I dagperioden overholdes støjgrænsen ved Ronæsvej 19, og Trappeskovvej 6 – men ikke ved nærmeste nabo på Ronæsvej 12. Den betydende støjkilde er en traktordrevet pumpe, der pumper gylle fra stald til beholder.

Svendborg Kommune har beregnet, at hvis den støjende del på traktoren afskærmes vil støjbelastningen ved boligen på Ronæsvej 12 reduceres med 10dB(A) – svarende til en støjbelastning på 53 dB(A)N inklusiv en usikkerhed på 5 dB(A). Den fastsatte støjgrænse i dagperioden kan dermed også overholdes.

Hvis den traktordrevne pumpe - der anvendes, når der pumpes gylle fra stald 2 til beholder - på sigt udskiftes med en eldrevet pumpe, er det Svendborg Kommunes vurdering, at det fastsatte vilkår om afskærmning kan bortfalde.

Endelig kan vilkåret om afskærmning bortfalde, hvis det ved en akkrediteret støjdokumentation (Miljømåling – ekstern støj) kan dokumenteres, at støjgrænserne kan overholdes uden støjreducerende tiltag.

Svendborg Kommune gør i øvrigt opmærksom på, at driften af de enkelte støjkluder er begrænset i henhold til de oplysninger, der er afgivet af ansøger, og de beregninger, der er gennemført i denne afgørelse og som har dannet grundlag for vurderingen af støjbelastningen. Det betyder, at indblæsning af foder, pumpning af gylle fra stald kun må foregå **på hverdage i perioden fra kl. 07.00-18.00**. Påfyldning af gyllevogn må foregå **på alle dage fra kl. 07.00-**

22.00¹⁹. Foderblanding må foregå alle dage i **perioden fra kl. 07.00-18.00**. Da Svendborg Kommune ikke har fastlagt begrænsninger for den ansøgte driftstid fastsættes der ikke vilkår herom.

Konklusion

Det er samlet Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, når de tiltag, der begrænser støjbelastningen fra husdyrbruget, etableres/iværksættes – og der stilles derfor vilkår i overensstemmelse hermed.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der derudover skal stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Fastsættelse af vilkår

- *Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:*

<i>Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 (½ time)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi</i>
<i>55 dB(A)</i>	<i>45 dB(A)</i>	<i>40 dB(A)</i>	<i>55 dB(A)</i>

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- *Den støjende del på traktoren skal afskærmes, når der pumpes gylle fra stald 2 til gyllebeholder, og afskærmningen skal opfylde følgende krav:*
 - *Placering må være højst én meter fra kilden*
 - *Mindst ½ meter højere og bredere end kilden*
 - *Materialet skal være støjdæmpende med en tyngde på mindst 10 kg/m²*

Vilkåret kan bortfalde, hvis aktiviteten drives af en eldrevet pumpe.

- *Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*

¹⁹ Det ansøgte tidsrum for påfyldning af gyllebeholder er 07.00-20.00 – men da støjgrænsen er den samme for perioden mellem kl. 18.00-22.00 er der mulighed for, at denne aktivitet, kan forekomme i længere tid end ansøgt. Svendborg Kommune fastsætter ikke vilkår om, at driftstiden kan udvides i forhold til det ansøgte – men gør her opmærksom på, at det miljømæssigt vil være uden betydning, så længe at antallet af gylletransporter ikke ændres væsentligt i forhold til det ansøgte.

- Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
- Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Ansøger har oplyst, at der ikke forekommer kendte aktiviteter på ejendommen, der kan medføre rystelser, der generer omgivelserne i væsentlig grad.

Svendborg Kommune vurderer, at hvis rystelser skal kunne medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende boliger, skal der være tale om en væsentlig aktivitet som f.eks. forbikørsel af omfattende transporter med en vis hastighed eller på meget ujævn vej. Endelig skal der være tale om, at de konkrete kilder skal være placeret forholdsvis tæt på boliger.

Svendborg Kommune er enig med ansøger i at husdyrbrugets placering og afstanden til de omkringboende betyder, at der ikke vil være anlæg eller maskiner på selve husdyrbruget, der kan medføre rystelser ved de omkringboende.

Alle kørsler til og fra husdyrbruget foregår ad Ronæsvej – se det efterfølgende oversigtskort.

I umiddelbar nærhed af husdyrbruget ligger der tre enkeltliggende boliger, Ronæsvej 10, 12 og 19, hvor ansøger selv ejer Ronæsvej 10. De tre boliger er placeret forholdsvis tæt ved vejen, men dog sådan, at det kun er den ene gavl, der er vendt mod vejen.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at transporter til og fra husdyrbruget ikke vil medføre rystelser, der medfører væsentlige gener for de omkringboende. Der lægges i vurderingen vægt på,

- Boligernes placering med gavl mod vejen.
- Vejen er jævn og asfalteret, og
- antallet af transporter i hverdagene vil være 0-1, og
- de sæsonbetingede transporter vil forekomme over en begrænset periode i forår og efterår svarende til ca. 14 dage i foråret ved gylleudbringning (ca. 28 pr. dag) og 5-7 dage i efteråret ved indkøring af ensilage (ca. 80 pr. dag).

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

Ansøger har afgivet følgende oplysninger om transporter til og fra ejendommen:

Transporttype	Nudrift		Ansøgt		
	Antal transporter pr. år	Tidspunkt på døgn	Antal transporter pr. år	Tidspunkt pr. døgn	Periode på år
Traktor					
Gyllekørsel	211	7.00-20.00	343	7.00-20.00	feb-maj og aug-sep
Dybstrøelse	14	Dagtimerne	20	Dagtimerne	feb-maj og aug-sep
Ensilage	290	Dagtimerne	386	Dag- og aften i perioden fra 07.00 - 21.00	sep-nov
Flytning af dyr	6	Dagtimerne	6	Dagtimerne	hver 2. måned
Halm	72	Dagtimerne	72	Dagtimerne	sommer/efterår
Lastbil					
levering af foder	36	Dagtimerne	36	Dagtimerne	ca. hver 2. uge
diverse, døde dyr, råvarer, sække løsvare m.v. og affald	52	Dagtimerne	52	Dagtimerne	ugentligt
afhentning af levende dyr	17	Dagtimerne	17	Dagtimerne	ca. 1 gang hver måned
afhentning af mælk	182	1.00-24.00	182	1.00-24.00	hver 2. dag
Total	880		1.114		

Med udgangspunkt i det oplyste antal transporter er det Svendborg Kommunes vurdering, at i hverdagene kan der forventes ca. 1 transport pr. døgn.

Ansøger har oplyst, at ved gyllekørsel vil der fra gyllebeholderen på Ronæsvej 21 køres ca. 2 læs i timen, hvilket svarer til ca. 28 transporter pr. dag i en periode over ca. 14 dage.

Hjemkørsel af ensilage vil forekomme i efteråret med op til 80 transporter i døgnnet. Majsensilage hjemkøres over ca. 3 dage i tidsrummet fra ca. 07.00-21.00, mens græs hjemkøres over ca. 4

dage i perioden fra ca. 8.00-16.00 – oftest vil græskørslen være af kortere varighed på de enkelte dage.

Den samlede stigning i antal transporter er ca. 234 transporter – svarende til ca. 27% - og skyldes et øget antal gylletransporter i foråret og et øget antal transporter med ensilage i efteråret. Der er ingen ændringer i transporterne i hverdagene.

Transportvejen til husdyrbruget foregår ad Ronæsvej, og som nævnt i forrige afsnit om "rystelser" ligger der i umiddelbart nærhed af husdyrbruget tre boliger langs denne transportvej (Ronæsvej 10, 12 og 19). Ind- og udkørsel til husdyrbruget ligger tæt ved boligen på Ronæsvej 10 – se oversigtskortet i forrige afsnit. Ronæsvej 10 ejes, som tidligere nævnt af ansøger selv.

Svendborg Kommune vurderer, at transporter til og fra husdyrbruget på Ronæsvej 21 ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende. Der er i vurderingen lagt vægt på følgende:

- Et begrænset antal årlige transporter.
- Antallet af transporter er uændret i hverdagene.
- Stigningen i antallet af transporter er begrænset til korte perioder i forår og efterår.
- Få boliger ved transportvejen tæt på husdyrbruget
- Ansøger ejer selv bolig, der ligger direkte ud til ind- og udkørselsvej til husdyrbruget.

Støv

Ansøger har oplyst, at husdyrbrugets støvende aktiviteter forekommer i forbindelse med foderhåndtering, strøning af halm og transporter på ejendommen. Håndtering af foder foregår ved ensilagepladserne som er indrettet med beton. Dette reducerer støvgenerne. Det er vurderet, at det er svært at reducere støvgenerne yderligere.

Svendborg Kommune vurderer, at strøning af halm primært vil foregå i staldanlægget, og at der derfor ikke vil forekomme væsentlige støvgener herfra. I forhold til foderhåndteringen og transporter på ejendommen er det Svendborg Kommunes vurdering, at afstanden til og placeringen af de nærmeste naboer mod vest – sammenholdt med placeringen og indretningen af ensilagepladsen - betyder, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener

Hvis der mod forventning skulle opstå støvgener, skal disse håndteres, og Svendborg Kommune stiller derfor følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Lys

Ansøger har oplyst, at der vil være belysning i staldene i aften- og nattetimerne, af hensyn til sikker ko- og mandskabstrafik. Udendørs belysning knytter sig til stuehus og staldgavlne, hvor der er indkørselsforhold, som kun er tændt efter behov. Ved maskinhus og foderblandeplads er lyskilderne styret via sensor. Placering af lyskilder fremgår af det efterfølgende oversigtskort, og miljøkonsekvensrapportens afsnit om Lys, 5.1.2.

Gul prik er sensorstyret lyskilde. Rød prik er manuel styret lyskilde (pt. uden sensor).

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at lyskilder, der er placeret ved foderblandepladsen, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringboende, idet lyskilderne er sensorstyret og afskærmes af de eksisterende bygninger.

I forhold til lyskilderne i gavlene (markeret med rød på ovenstående kort) har ansøger oplyst, at disse lyskilder kun sjældent er i brug. Svendborg Kommune forventer, at lyset i gavlene primært vil være tændt i de mørke morgen- og eftermiddag/aften- timer i efteråret og vintermånederne. Ophold i haven i disse perioder ved de nærmeste boliger mod nordvest vil oftest være begrænset. Det kan dog ikke udelukkes, at boligerne kan blive påvirket af lys fra husdyrbruget, og der fastsættes derfor vilkår om, at lyskilderne skal være nedadrettede. Der fastsættes ikke vilkår om sensorstyring, idet ansøger har oplyst, at lyskilderne kun sjældent anvendes, og at det derfor er sandsynligt, at lyskilderne ved sensorstyring vil tænde oftere end, hvad der reelt er nødvendigt. Hvis aktiviteten omkring lyskilderne øges, og der dermed opstår gener, som vurderes at være væsentlige, vil Svendborg Kommune overveje at regulere brugen af disse lyskilder f.eks. ved krav om sensorstyring. Der fastsættes derfor et generelt vilkår, der skal kunne håndtere eventuelle lysgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Udendørs lyskilder ved staldbygningernes nordvestlige gavle skal indrettes så lyskeglen er nedadrettet.*
- *Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Skadedyr

Formålet med at bekæmpe skadedyr er at tage hensyn til omkringliggende beboelser. Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Ansøger har beskrevet, at skadedyr forebygges og bekæmpes på følgende måde.:

- Rotter bekæmpes gennem kommunal ordning, og ved observation af rotter anmeldes dette.
- Fluer bekæmpes gennem vanding ved kemisk bekæmpelse mod flueæg.

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Der er tidligere fastsat vilkår om rengøring, der skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Forebyggelse af rotter og mus sker bla. ved at sikre, at der, hvor foder håndteres og opbevares, skal der renholdes og vedligeholdes, og der stilles derfor vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium, og der stilles vilkår herom.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.*
- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).*

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bl.a. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, anvendelse af farlige stoffer (olieholdige produkter, kemikalier) samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne miljøtilladelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for så vidt, angår opbevaringskapacitet i gyllebeholder og møddingsplads, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har redegjort for følgende gødningsproduktion og opbevaringskapacitet:

Gødningstype	Mængde m ³ Inkl. regnvand, spildevand mv.	Opbevaring	Opbevaringskapacitet m ³
Gylle, vaskevand fra stald, mælkerum m.m. samt overfladevand fra ensilageplads	9.566	Gyllebeholder 1 Ny Gyllebeholder Gyllekanaler Gyllebeholder (Færggårdsvej 4) Gyllebeholder (Midtvejen 8)	1.780 2.500 450 2.450 750
Samlet Gylle og overfladevand	9.566		7.930
Dybstrøelse	209	markstak	-

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle svarer til 6 måneder – tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog svare til 9 måneder.

Med udgangspunkt i den forventede mængde flydende husdyrgødning og tilhørende tilgængelige beholdere/gyllekanaler er der en samlet opbevaringskapacitet svarende til ca. 10 måneder. Der er alene på husdyrbruget en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneder. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet er opfyldt.

For så vidt angår den producerede dybstrøelse udbringes denne direkte fra stald til mark, hvor den nedbringes eller lægges i markstak. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til dybstrøelsen

Håndtering af gylle og dybstrøelse

Gylle håndteres i forbindelse med tømning af gyllekanaler til gyllebeholder, og i forbindelse med tømning af gyllebeholder. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke skal stilles vilkår ud over de i husdyrgødningsbekendtgørelsens generelt gældende.

Anvendelse af farlige stoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Ansøger har oplyst at kemikalier opbevares aflåst i fryser i gammel staldbygning. Der er støbt gulv, så der ikke kan ske spild til miljø. Tomme kemikaliedunke opbevares i sække ved kemirummet og afhændes til genbrugsstation. Diesel opbevares i godkendt tank på 2.500 l fra 2005 og står i maskinhus. Evt. oplag af spildolie opbevares i tromler, som står i spildbakker, der kan rumme indholdet svarende til tøndernes volumen. Evt. lækage på tønden opsamles derfor i spilbakke. Afhændes til genbrugsplads.

Det vurderes i det efterfølgende, om der skal fastsættes vilkår til opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier.

Olie og olieholdige produkter

Ansøger har i Miljøkonsekvensrapporten oplyst, at der er placeret en diesel-tank på 2.500l i maskinhuset. Der er tale om samme tank, som der er redegjort for i miljøgodkendelsen fra juni 2011, og der er i denne godkendelse fastsat følgende vilkår:

- Diseltanken skal sikres mod påkørsel af landbrugsmaskiner f.eks. ved en opkant, pullert el. lign..
- Der skal være påmonteret en brudventil (breakaway walve) mellem tank og slange.
- Tankpistolen må ikke kunne fastlåses under tankning.
- Påfyldningsslangen må ikke kunne nå længere end til 1 meter inden for kanten på belægningen.
- Håndtering af olieholdige produkter f.eks. ved tankning af diesel, skal foregå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag, som samtidig er dimensioneret til tung trafik. Belægningen skal have fald mod midten, og påfyldningsslangen må ikke kunne nå ud over belægningen.
- Der hvor olie opbevares og håndteres, skal der findes opsugningsmateriale.
- Spild af olie skal straks opsamles. Al opsamlet spild inkl. opsamlingsmaterialet skal opbevares og bortskaffes, som farligt affald.

Det fremgår af miljøgodkendelsen fra 2011, at tanken er placeret på betongulv uden afløb, og gulvet har en svag hældning ind mod hallen, så eventuelt spild vil løbe ind i maskinhuset og kunne opsamles. Tankning kan ikke ske udenfor hallen, da slangen ikke kan nå ud af maskinhuset. Tankpistolen kan fastlåses, men der er monteret sikring der låser op og stopper pumpning ved fyldt tank eller skub/ryk i slangen.

Ærø Kommune har vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes – se vedlagte bilag 4. Formålet med retningslinjerne er at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at Ærø Kommunes gældende retningslinjer også skal gælde for den eksisterende dieseltank på Ronæsvej 21. Det begrundes med, at retningslinjerne giver større fleksibilitet for indretning af dieseltanke og tilhørende tankpladser uden, at der lempes på den beskyttelse, som de hidtil gældende vilkår har givet. Der stilles vilkår om, at retningslinjerne i bilag 4 skal overholdes for den eksisterende dieseltank. Desuden stilles der vilkår om, at ved ændring eller nyetablering af olietank eller tankplads skal Ærø Kommunes retningslinjer for olietanke, der er gældende på ændrings-/etableringstidspunktet følges.

Ansøger har desuden oplyst, at der på ejendommen forefindes spildolie, der opbevares i tromler, der står i spildbakker.

Opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter, skal foregå på en måde, så forurening af jord og grundvand undgås. Derfor stilles der også vilkår om, at opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter skal ske i kar/beholdere, der kan rumme indholdet af den største beholder. Hvis rummet er indrettet med opkanter eller lignende, som forhindrer, at et eventuelt oliespild forurener jord eller grundvand – kan dette erstatte opbevaringen i en ekstra beholder. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der være overdækket, og belægningen skal være vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb. Endelig skal der forefindes opsugningsmateriale, og et eventuelt spild skal straks opsamles og bortskaffes som farligt affald.

Fastsættelse af vilkår

- *Indretning af dieseltank samt tankplads skal følge Ærø Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" – vedlagt i Bilag 4.*
- *Ved ændringer eller nyetablering af tanke samt tankpladser skal Ærø Kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændrings/etableringstidspunktet, følges.*
- *Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieholdige produkter skal:*
 - *opbevares i et kar/beholder med minimum 15 cm opkant.*
 - *være overdækket.*
 - *placeres på belægning, der er vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb.*
- *Dér hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres, skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles og bortskaffes som farligt affald sammen med opsugningsmaterialet.*

Kemikalier

Opbevaring af bekæmpelsesmidler, rester herfra samt tom emballage skal følge reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler²⁰

De generelle regler fastsætter ikke regler om belægning og kontrol af denne for tæthed. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at en forudsætning for, at der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand er, at kemikalier opbevares på en tæt belægning, og at der ikke er risiko for spild til afløb mv., og der fastsættes derfor vilkår herom. Det er ansøgers ansvar, at sikre, at belægningen til hver en tid er tæt, og der fastsættes derfor ikke vilkår om kontrol.

Fastsættelse af vilkår

- *Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.*

²⁰ *Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, BEK nr. 987 af 22. juni 2022 (bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen)*

Spildevand

Ansøger har redegjort for produktionen, mængden samt bortledning af spildevand. Oplysningerne fremgår af den efterfølgende figur:

Spildevand	Nudrift Mængde m ³ /år	Ansøgt produktion Skønnet mængde m ³ /år	Opsamling/ udledes til
Rengøringsvand, vand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter, o.l.	1.300*	1.500*	Gyllebeholder.
Vand fra plansilo og vand fra vaskeplads med risiko for spild af olie og pesticidrester.	980	980	Gyllebeholder
Tagvand og vand fra befæstede arealer uden risiko for spild af olie og husdyrgødning	3.787	4.254	Kloak

*Denne mængde er en del af normtalsberegningen for produceret flydende husdyrgødning/gylle og er indeholdt i beregningen af gødningsproduktion (jf. afsnit "Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering" ovenfor).

Regnvand fra plansilo samt staldanlæg føres til gyllebeholder, og håndteres og udbringes i overensstemmelse med gældende regler. Vaskepladsen skal være indrettet sådan, at belægningen er tæt og med opsamling af vaskevandet til beholder, og der stilles vilkår herom. Vaskepladsen er pt. placeret i plansiloen, og opfylder dermed disse krav.

Samlet er det er Svendborg Kommunes vurdering, at det fastsatte vilkår og de generelle regler er tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for så vidt angår spildevand.

Fastsættelse af vilkår:

- *Al vask af maskiner, redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.*

Konklusion

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der på baggrund af ansøgers oplysninger om gødningsproduktion og håndtering, anvendelse af farlige stoffer, håndtering af spildevand og de fastsatte vilkår i denne godkendelse sikres, at der ikke vil være nogen væsentlig påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Energi- og Ressourceforbrug

Det skal ved godkendelse af husdyrbrug, der omfattes af krav om en miljøkonsekvensrapport, sikres af de væsentligste karkteristika for husdyrbrugets driftsfase beskrives. Dette omfatter blandt andet energibehov og -forbrug samt anvendte materialer og naturressourcer f.eks. vandforbrug.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at energibehov og de væsentligste anvendte materialer og naturressourcer er følgende:

- Vandforbrug på 10.044 m³ og et energiforbrug på 200.000 kWh

De væsentligste anvendte vand- og energiforbrugende kilder er oplyst til at være følgende:

- Drikkevand til dyr, rengøring af stald- og malkeanlæg
- Staldbelysning, malkeanlæg, mælkekøling, cirkulation og pumper til husdyrgødning.

Med udgangspunkt i de anvendte mængder mv. er der i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, hvordan der er fokus på energi- og ressourceforbruget og hvordan det søges reduceret. Det oplyses blandt andet, at det forventes, at når udstyr og installationer udskiftes i henhold til almindelig slitage forventes det, at de nye installationer vil have en bedre energieffektivitet end det eksisterende. I det efterfølgende fremgår Svendborg Kommunes bemærkninger og vurderinger hertil.

Vandforbrug

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at vandforbruget søges reduceret ved dagligt at tilse vandinstallationer for lækager og utætheder, og ved at planlægge vask af malkeområdet hensigtsmæssigt.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der ved anvendelse af de konkrete tiltag til reduktion af vandforbruget er foretaget de fornødne tiltag til at reducere vandforbruget og derved sikre at forbruget af vand udnyttes effektivt.

For løbende at have fokus på vandforbruget, og eventuelle ændringer vurderer Svendborg Kommune, at der skal fastsættes vilkår til dokumentation af vandforbrug. Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne vises ved tilsyn.

Energi

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at for at reducere elforbruget nedkøles mælken gennem et energibesparende jordvarmeanlæg, og varmen derfra genanvendes til opvarmning af vandet på bedriften og ved vask af malkeområdet. Generelt prioriteres der energieffektive løsninger med henblik på at reducere energiforbruget. Det generelle maskinarbejde, tilrettelægges så arbejdet kan afvikles så effektivt og hurtigt som muligt med henblik på at reducere forbruget af diesel.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der ved anvendelse af de konkrete tiltag til reduktion af energiforbruget er foretaget de fornødne tiltag til at reducere energiforbruget og derved sikre at forbruget af energi udnyttes effektivt.

For løbende at have fokus på energiforbruget, og eventuelle ændringer vurderer Svendborg Kommune, at der skal fastsættes vilkår til dokumentation af energiforbrug. Opgørelsen kan ske i forbindelse med det årlige regnskab for bedriften. Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne vises ved tilsyn.

Fastsættelse af vilkår

- *Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år, og skal kunne vises ved tilsyn.*

Affald

Svendborg Kommune vurderer, at ved godkendelse af husdyrbruget bør der tages udgangspunkt i, hvordan affaldshirakiet iagttages jf. miljøbeskyttelseslovens regler. Affaldshirakiet er karakteriseret ved følgende:

1. affaldsforebyggelse
2. Forberedelse med henblik på genbrug
3. Genanvendelse
4. Anden nyttiggørelse
5. bortskaffelse.

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen²¹, og af regulativ for erhvervsaffald <https://www.aeroekommune.dk/erhverv/erhvervsaffald/erhvervsaffald/regulativ-for-erhvervsaffald>. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering, opbevaring og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse. Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med Ærø Kommunes regulativ for erhvervsaffald. Ansøger har redegjort for følgende affaldsfraktioner, mængder, opbevaring og bortskaffelse:

Affaldsfraktion - anlægsfase	Mængde /år	Opbevaring	Bortskaffelse
Metal	0-5000 kg	I jernbunke eller container	Entreprenør/ skrothandler
Plast	0-200 kg	Container	Entreprenør/ kommunal genbrugsplads
Grus/sten	0-5000 kg	Bunke på byggeplads	Entreprenør/oplag
Ledninger	0-100 kg	Container/holder	Entreprenør/ kommuneal genbrugsplads

²¹ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2512 af 10. december 2021 (affaldsbekendtgørelsen).

Affaldsfraktion - drift	Mængde /år	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir Pap Plast	2-5 t	Container til affald i forhal.	Vognmand Anders Sørensen Afhentes 1 gang mdr.
Lysstofrør	0-50 kg	I forhal	Kommunal genbrugsplads
Spraydåser	0-5 kg	I beholder /kemirum	Kommunal genbrugsplads
Medicin og kemi	0-50 kg	Beholder / kemirum på Ronæsvej	Kommunal genbrugsplads
Jern og metal	Afhængigt af projekter	Betonplads på Midtvejen 8	Skrothandler efter bestilling

Husdyrbruget skal til hver en tid efterleve gældende affaldsregulativ og lovgivning.

Ansøger har oplyst, at affaldsproduktion i anlægsfasen naturligt søges forebygget ved projekteringen af byggeriet, og at der kun anskaffes de anlægsmaterialer, der er nødvendige. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse af affald i driftsfasen kræver fokus fra de leverandører, der f.eks. leverer materialer til husdyrbruget, der er emballeret i plast, pap mv. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at denne opgave pt. bedst løses centralt og med hjælp fra landbrugets organisationer.

Svendborg Kommune vurderer, at der med affaldssorteringen er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætningen til godkendte affaldsmottagere eller genbrugspladsen er det sikret, at affaldets videre vej i affaldshierarkiet vil blive håndteret bedst muligt.

For at sikre en hensigtsmæssig opbevaring af affaldsfraktioner på husdyrbruget frem til afhentning eller aflevering, stilles der vilkår om, at affaldsfraktioner skal opbevares så spredning af affald, og forurening af jord, overfladevand mv. undgås.

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr²². Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser. Ansøger har oplyst, at døde dyr afhentes af DAKA, og opbevares på fast plads med overdækning i overensstemmelse med bekendtgørelsen om døde produktionsdyr.

Fastsættelse af vilkår:

- *Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.*

²² Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Svendborg Kommune skal sikre, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten henvist til EUs BREF-dokument fra juli 2003.

Svendborg Kommune kan konstatere, at der i 2017 er offentliggjort en BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ og svin. Der foreligger ikke BAT-konklusioner for kvægbrug.

Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at ansøger opfylder husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT herunder henvises der til, at husdyrbruget opfylder det beregnede BAT-krav for ammoniakemission fra staldanlægget.

Forebyggelse og begrænsning ved uheld

Det fremgår af ansøgers miljøkonsekvensrapport, at driften på husdyrbruget optimeres ved blandt andet at foretage følgende:

- Daglig gennemgang af stalde med henblik på at opdage lækager
- Løbende service af foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes så der sikres korrekt brug og effekt.

Derudover er gyllebeholderne omfattet af den lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ovenstående tiltag også vil sikre, at eventuelle uheld forbygges i driftsfasen.

I forhold til at kunne håndtere eventuelle uheld f.eks. spild af gylle eller olie er det Svendborg Kommunes vurdering, at der skal forefindes en beredskabsplan på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal indeholde:

- procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen.
- oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over driften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

I forbindelse med godkendelsen fra 2011 er der udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, som er godkendt af Svendborg Kommune. Det er Kommunens vurdering, at beredskabsplanen sikrer, at der kan iværksættes tiltag for at minimere risikoen for eventuelle driftsforstyrrelser eller uheld, og at tiltagene kan bekæmpe de gene- og forureningsmæssige konsekvenser. Beredskabsplanen skal opdateres én gang årligt

Kommunen anbefaler, at nærved-uheld noteres, og at der udarbejdes procedurer, som evt. tilføjes beredskabsplanen, med henblik på at forebygge en lignende situation. Driftspersonalet bør altid orienteres om nærved-uheld og de eventuelle forebyggende procedurer.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foreligge en beredskabsplan for håndtering af uheld på husdyrbruget. Placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig for husdyrbrugets ansatte.*
- *Beredskabsplanen og placeringen af denne skal være kendt af husdyrbrugets ansatte*
- *Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt, og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.*

Egenkontrol - overvågning

Ansøger har redegjort for egenkontrol i den miljøtekniske redegørelse. Det fremgår her, at der blandt andet foretages egenkontrol i henhold til den lovpligtige kontrol af gyllebeholdernes flydelag, og at der sikres en optimal drift ved løbende tilpasninger, eftersyn og vedligehold af anlægget.

Der er derudover i denne godkendelse fastsat vilkår om følgende egenkontrol:

- Årlige energ- og vandforbrug
- Årlig opdatering af beredskabsplan.
- Staldanlægget renholdes og rengøres

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der med de lovpligtige krav, ansøgers oplysninger om egenkontrol og management samt denne godkendelses vilkår foretages en egenkontrol, der sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning.

Mangler og usikkerhed

Ansøger har redegjort for, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet med udgangspunkt i et tilstrækkeligt datagrundlag, og at der ikke er områder, hvor yderligere dataindsamling kunne have påvirket eller ændret miljøkonsekvensrapportens konklusioner.

Svendborg Kommune er enig i ansøgers vurdering af mangler og usikkerheder.

Offentlig høring

Det ansøgte projekt godkendes efter husdyrbruglovens §16a stk. 1 og er dermed omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens §55)

Information om det ansøgte projekt er offentliggjort på Svendborg Kommunes hjemmeside i perioden fra d. 5. maj 2022 til den 25. maj 2022. Materialet er dermed stillet til rådighed for offentligheden og berørte myndigheder. Der er ikke indkommet hørings svar i perioden.

Et udkast til afgørelse er offentliggjort på Svendborg Kommunes hjemmeside i perioden fra 3. oktober til d. 2. november 2022, og ansøger, parter og andre berørte er direkte orienteret om høringen. Parter er her defineret som værende ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 387 m fra husdyranlægget, samt ejere af tilstødende matrikler.

Der er i perioden indkommet 1 hørings svar. Det indkomne hørings svar vedrører følgende emner:

- *At der bliver gennemført de lovpligtige tilsyn med husdyrbruget*

- *At der ikke vil være nogen miljømæssige eller økonomiske påvirkninger/gener for de omkringliggende boliger*
- *At forskellige beholdere, tanke, plansiloer tømmes, inden der sker overløb*
- *At ansøger ikke ændrer terrænniveau med dybstrøelse og deraf efterfølgende gener.*

Svendborg Kommune vurderer, at en del af ovenstående bemærkninger er emner, der varetages ved kommunens tilsyn. Der er i denne godkendelse redegjort for, at med de fastsatte vilkår, og de forudsætninger vurderingerne er foretaget ud fra, vil husdyrbruget ikke medfører nogen væsentlig påvirkning af miljøet. En eventuel økonomisk påvirkning af de omkringliggende boliger er ikke en parameter, der kan indgå i den samlede vurdering af husdyrbrugets påvirkning.

Med udgangspunkt i ovenstående er det Svendborg Kommunes vurdering, at det indkomne høringssvar ikke giver anledning til at ændre det udkast til afgørelse, der har været i høring eller forhindrer, at der meddeles godkendelse til husdyrbruget på Ronæsvej 21, 5960 Marstal.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig påvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

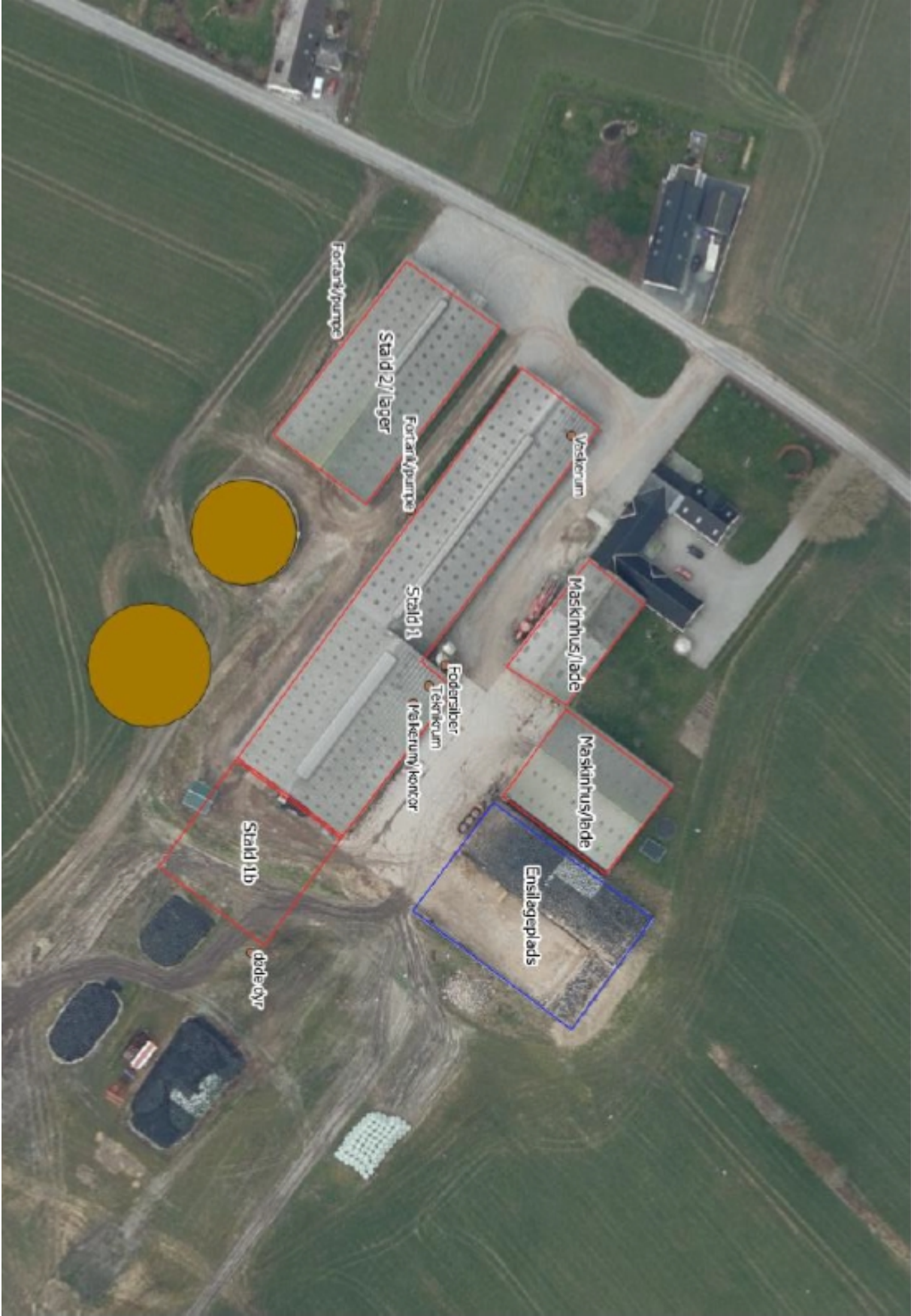
Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

BILAG

- Bilag 1. Ansøgers Miljøkonsekvensrapport
- Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger
- Bilag 3. Produktionsareal
- Bilag 5. Ærø Kommunes tankplads-retningslinjer (februar 2017)
- Bilag 5. Støj

Bilag 1. Ansøgers redegørelse

Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger

Bilag 3. Produktionsareal

Produktionsarealer

Bilag 4. Ærø Kommunes tankplads-retningslinjer (februar 2017)

Indretning af tankpladser - Retningslinier

Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg.

Marts 2017

Hvorfor retningslinjer?

- Formålet med retningslinjerne er, at beskytte jord og grundvand mod forurening af olieprodukter.
- Retningslinjerne gælder for nyetablering af tankpladser, samt ved udskiftning af tanke på tankpladser.

Indretning af diesel- og benzintanke

- Tanke skal placeres på en plan og tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale.
- Tanke skal være overdækket og placeres i et kar med minimum 15 cm opkant.
- Overdækning og placering i kar eller lignende kan undlades, hvis der fra opsamlingskarret/tankpladsen er etableret afløb til offentligt spildevandssystem inkl. sandfang og olieudskiller med tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere hele tankens volumen.
- Tanke skal være sikret mod påkørsel f.eks. ved pullert/bøjler.
- Der skal være påmonteret en brudventil (breakaway valve) mellem tank og slange. Denne anordning sikrer, at slangen knækker ved kraftige ryk, og at tanken dermed ikke vælter. Samtidig lukker ventilen straks for udpumpning af diesel.
- Brudventil kan undlades ved tanke med håndpumpe og tanke, hvor tankpistolen ikke kan fastlåses.
- Udluftningsrør og påfyldningsstuds skal placeres indenfor opsamlingskarret.
- Hvis påfyldningsslangen kan nå udenfor tankpladsens belægning, skal der anvendes spildbakke ved påfyldningen

Indretning af tankpladsen

- En tankplads skal være indrettet med tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale. En sten- eller flisebelægning er *ikke* at betragte som en tæt belægning.
- Tankpladsen skal være dimensioneret til tung trafik.
- Tankpladser skal være indrettet med fald mod afløb alternativt skal der anvendes spildebakke ved tankning.
- Ved tankpladsen skal der findes opslugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende, og et spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
- For udendørs tankpladser gælder, at der ikke må kunne løbe vand til pladsen fra tage, eller fra det omkringliggende terræn.

Indretning af afløb

- Afløb fra tankpladsen skal via sandfang og olieudskiller ledes til spildevandssystemet. Alternativt kan afløbet ledes direkte til anden beholder f.eks. gyllebeholder.
- Sandfang og olieudskiller skal dimensioneres i forhold til tankpladsens samlede areal og tankens volumen.

Vær opmærksom på at:

- Tankanlæg er omfattet af reglerne i Miljøministeriets Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietanksbekendtgørelsen).
- Afløb og udskilleranlæg skal indrettes efter gældende norm for afløbsinstallationer og rørcenteranvisning fra Teknologisk Institut.
- Olieudskiller og sandfang skal være tilmeldt den kommunale tømningsordning og udledning af spildevand kræver spildevandstilladelse fra Ærø Kommune.
- Ved etablering af tanke, skal det sikres, at gældende afstandskrav til f.eks. brønde og vandindvindinger kan overholdes, spørg Ærø Kommune.
- Bestemmelser i Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, og Olie-tankbekendtgørelsen, kan stille skærpede krav til etableringen, for at sikre jord og grundvand mod spild.
- Brandmyndigheden skal godkende indendørs tankanlæg over 6.000 liter.
- Opstilling af benzintanke skal som regel altid godkendes af brandmyndighederne, spørg Ærø Kommune.
- Tanke skal altid anmeldes til Ærø Kommune

Bilag 5. Støj

Kildestyrker

Der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Afhentning af mælk	86	Lastbil i tomgang Rapport nr. 21, Miljøstyrelsens Referencelaboratorium, Støj fra lastbiler, Målinger 2008
2	Tagventilator	73,5	Dataværdi fra støjmåling ved udmunding af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS. Æt afkast
7	Indblæsning af foder	108	Støjdatabogen.
3	Foderblanding	103	Støjdatabogen. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t
5	Gyllepumpe ved stald 2	103	Støjdatabogen. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t
6	Påfyldning af gyllevogn	103	Støjdatabogen. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ingen af de oplyste støjkilder vil give anledning til toner eller impulser. Hvis der skulle opstå toner, vil det typisk opstå som følge af manglende vedligehold af f.eks. tagventilator. Svendborg Kommune vil i den situation kunne foretage en håndhævelse i forbindelse med tilsyn.

Driftstid

Ansøger har korrigeret driftstiderne i forhold til miljøkonsekvensrapporten, og følgende supplerende oplysninger om driftstiderne er gældende:

Støjkilde		Ansøgt			
		Driftstid/døgn (t)	Periode på år	Placering	Bemærkning
1	Afhentning af mælk	20 min i perioden mellem kl. 03.00-05.00	Hver anden dag hele året	Ved malkerum	
2	Tagventilator	24 t	Dagligt i 12 mdr	I malkerum	
7	Indblæsning af foder	15 min i perioden fra kl. 07.00-18.00 på hverdage	3 gange om måneden	Ved fodersiloer	
3	Foderblanding	2 timer i perioden fra kl. 07.00-18.00	Dagligt hele året	Ved maskinhus	
5	Gyllepumpe ved stald 2	4 timer i perioden fra kl. 07.00-18.00 på hverdage	En gang om måneden	Ved fortank	
6	Påfyldning af gyllevogn	72 min i perioden fra kl. 07.00-18.00, og 6 min pr. time i perioden fra 18.00-20.00.	2-3 uger i foråret	Ved gyllebeholder	Hver påfyldning varer ca. 3 min – og der påfyldes ca. 2 læs i timen ved beholderen på Ronæsvej 21

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkilder udregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af den efterfølgende tabel.

Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Afhentning af mælk (lastbil)	86 dB(A)			67
K02	Tagventilator	74 dB(A)	100	100	100
K03	Foderblanding	103 dB(A)	25		
K04		dB(A)			
K05	Gyllepumpe (staldanlæg)	103 dB(A)	50		
K06	Gyllepumpe (udbringning)	103 dB(A)	15	10	
K07	Indblæsning af foder	108 dB(A)	3		

Der er desuden gennemført en overslagsberegning for driften af påfyldning af gyllevogn og foderblanding indenfor referenceperioderne henholdsvis lørdag og søndag i perioden fra kl. 07.00-22.00. Driftstiden for henholdsvis lørdag eftermiddag 14.00-18.00 og søndag 07.00-18.00 vil være følgende:

Kildedata

Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Afhentning af mælk (lastbil)	86 dB(A)			67
K02	Tagventilator	74 dB(A)	100	100	100
K03	Foderblanding	103 dB(A)	50		
K04		dB(A)			
K05	Gyllepumpe (staldanlæg)	dB(A)			
K06	Gyllepumpe (udbringning)	103 dB(A)	10	10	
K07	Indblæsning af foder	dB(A)			

Lørdag eftermiddag, midlingstid 4 timer i perioden fra 14.00-18.00

Kildedata

Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Afhentning af mælk (lastbil)	86 dB(A)			67
K02	Tagventilator	74 dB(A)	100	100	100
K03	Foderblanding	103 dB(A)	25		
K04		dB(A)			
K05	Gyllepumpe (staldanlæg)	103 dB(A)			
K06	Gyllepumpe (udbringning)	103 dB(A)	15	10	
K07	Indblæsning af foder	108 dB(A)			

Søndag fra kl. 07.00-18.00

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning mv. Beregningsmodel kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hård eller blødt terræn og refleksion ved kilden.

Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

Ronæsvej 12:

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Nej				
K02	Ja	Nej	135	Blød	Nej
K03	Nej				
K04	Nej				
K05	Ja	Nej	55	Blød	Ja
K06	Ja	Ja	105	Blød	Nej
K07	Nej				
K08					

Ronæsvej 19:

Transmissionsvej					
Referencepunkt R2					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Nej				
K02	Ja	Nej	200	Blød	Nej
K03	Nej				
K04	Nej				
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Nej				

Trappeskovvej 6

Transmissionsvej					
Referencepunkt R3					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Ja	255	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	255	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	280	Blød	Nej
K04	Nej				
K05	Ja	Ja	315	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	235	Blød	Nej
K07	Nej				

Resultat - hverdage

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af det efterfølgende:

Ronæsvej 12

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Afhentning af mælk (lastbil)	86	Nej			67			
K02	Tagventilator	74	Ja	100	100	100	20	20	20
K03	Foderblanding	103	Nej	25					
K04			Nej						
K05	Gyllepumpe (staldanlæg)	103	Ja	50			57		
K06	Gyllepumpe (udbringning)	103	Ja	15	10		33	32	
K07	Indblæsning af foder	108	Nej	3					
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							57	32	20

Ronæsvej 19

Beregningsresultat									
Referencepunkt R2									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Afhentning af mælk (lastbil)	86	Nej			67			
K02	Tagventilator	74	Ja	100	100	100	17	17	17
K03	Foderblanding	103	Nej	25					
K04			Nej						
K05	Gyllepumpe (staldanlæg)	103	Nej	50					
K06	Gyllepumpe (udbringning)	103	Nej	15	10				
K07	Indblæsning af foder	108	Nej	3					
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							17	17	17

Trappeskovvej 6

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Afhentning af mælk (lastbil)	86	Ja			67			15
K02	Tagventilator	74	Ja	100	100	100	15	15	15
K03	Foderblanding	103	Ja	25			27		
K04			Nej						
K05	Gyllepumpe (staldanlæg)	103	Ja	50			29		
K06	Gyllepumpe (udbringning)	103	Ja	15	10		36	35	
K07	Indblæsning af foder	108	Nej	3					
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							38	35	18

Vurdering af samtidig drift af tagventilator, foderblanding og påfyldning af gyllevogn på lørdage og søndage i perioden fra 07.00-18.00

I begge scenarier vil støjgrænsen være 45 dB(A). Beregningerne viser, at den maksimale støjbelastning inkl. en usikkerhed på 5 dB(A) vil være 42 dB(A), og den fastsatte støjgrænser overholdes dermed.

